

Szerkesztőség

Arad, Asev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Felmentés a rémdrámában.

A mozdírák költői igazságszolgáltatása beteljesedett: Kranz Pált, a gyilkossággal vádolt tizennyolc éves diákot, a berlini törvényszék hetek óta tartó, izgalmas és érdekes fő tárgyalás után felmentette az emberölés vádjáról és csupán jogtalan fegyverviselésben találta bűnösnek. A berlini ucca exaltált közönsége ujjongva fogadta ezt a szinte várva-várt megoldást és ünneplve, vállaira kapta a rémdráma rehabilitált hőst, a világhírre vergődött szerencsétlen kis diákot. Az egész kulturvilág feszült figyelemmel kísérte a steglitzzi diáktragédia fő tárgyalását. Nagyon sokan, sőt mondhatnók a többség, mint izgalmas olvasmányt falta azokat a tudósításokat, amelyek garmadaszámra jelentek meg a világsajtóban a fő tárgyalás lefolyásáról és a szenzációs bűnügyről. Érdeklődve olvasták a szellemes és kevésbé szellemes meditatiókat, melyek ez ügygel kapcsolatban következtetéseket, tanulságokat vontak le és igyekeztek egyéni beállításban szervírozzák a tragédiát előidéző ható okokat.

Szinte egész irodalma lett már a steglitzzi drámának, megvitaták a szereplő személyek egyéniségét, a véres eset körülményeit, rámutattak mindama szociális bajokra, amelyek jól trágyázott talajából nőtt ki ez a mérges dudva, amely most darabokra szedve áll a kritika mikroszkópja alatt. Már a tárgyalás folyamán nyilvánvalóvá lett, hogy a steglitzzi villában történt kettős halált nem Kranz Pál, hanem az alkohol és a szexuál-hisztéria idézték elő. Éretlen gyermekek mohón torkoskodtak a szerelem bódító italából, habzolták a szeszt és a politika ördöge fegyvert nyomott a könnyelmű diákok kezébe. A korlátlan szabadságérzés, a mámor, a féltékenység, feljobbánó kamaszos temperamentum elvezették a többit: Scheiler Günther és Hans Stephan holtan maradtak a magányos villa börtöl-vértől ázott padlóján, Kranz Pál pedig a bíróság elé került, hogy számot adjon a viharos, gyászos éjszakáról.

És amint a bonyolult szálak a kihallgatások alatt kioldódtak, úgy lett egyre világosabbá, hogy itt tulajdonképpen nem is Kranz Pál ül a vádlottak padján, hanem valahogy a mai modern ifjúság egyetemes morálja került a felelős felnőttek ítélszéke elé. A háború nevelte a mai diákságot, a háború morálja formálta ilyenné a lelki strukturájukat. Az eljövendő középosztály palántái nem érezték a felnőttek kezének kertészkező gondosságát. A „nagyok” kezzi könyökig véresek voltak: egymást gyilkolták a harctereken és nem érttek rá gondot fordítani a jövő generációjára, amely duvavimódra nőtt és csak a rossz tulajdonságokat sajátították el a felnőttektől. Nem volt kéz, amely utat mutasson nekik, nem volt lélek, amely megállítsa őket a meredek lejtőkön. És most aggodalmasan, szörnyülködve csóválják fejüket a bűnösök: hová jutottunk? A felnőttek törvényszéke Kranz Pált felmentette a gyilkosság vádjáról, de elmulasztotta az a törvényszék elítélni a felnőtteket, akik az új generációt ime a vádlottak padjára juttatták.

Titulescu találkozott Stresemannal.

A két külügyminiszter tanácskozását újabb megbeszélések fogják követni. Titulescu tárgyalni fog Pesthy miniszterrel is.

(Cap Martin, február 21.) Titulescu külügyminiszter tegnap meglátogatta Stresemann-t, akivel barátságos szellemben megtárgyalta a két országot érdeklő kérdéseket. A külügyminiszterek legközelebb ismét összeülnek és azután Berlinben folytatják a tárgyalásokat.

Titulescu külügyminiszter ma fogadta a Rador távirati iroda tudósítóját, akinek kijelentette, hogy könnyebb indiszpozíciója miatt tegnapig halasztotta a Stresemannal való találkozását. Ami a megbeszélések illeti, Titulescu bizonyos felvilágosítást kíván nyújtani a román közvéleménynek. Miután ugyanis úgy Németország, mint Románia tudatában vannak, hogy a barátságos, normális viszonyhoz szükséges a függő kérdések elintézése, tisztában kell lenni azzal is, hogy ilyen technikai jellegű kérdések nem intézhetők el néhány nap alatt sem most, sem pedig a külügyminiszter berlini látogatása alkalmával. Románia őszintén óhajtja a barátságos kapcsolatok helyreállítását. A tegnapi találkozást, amelyen az összes kérdéseket barátságos szellemben vizsgálták felül, más megbeszélések is fogják követni.

A Corriera de la Sera tudósítója Titulescu és Stresemann találkozásáról Cap Mar-

tóból azt táviratozza, hogy Titulescu nagy súlyt helyez a Németországgal való tartós barátsági viszony biztosítására. Miután a választott bírósági szerződésekből származó megoldatlan kérdések a két állam viszonyát kedvezőtlenül érintették. Titulescu szerint a román külpolitika célja a béke megővése a fennálló szerződések keretein belül és ezért Románia szeretné barátsági szerződésekkel világháborús eredményeit megszilárdítani. Titulescu délben feleségével résztvevett Stresemann villásreggelijén.

Titulescu a Stresemannal történt találkozásáról az alábbi nyilatkozatot adta a lapok képviselőinek:

— Megbeszéléseink rendkívül barátságos volt. Minden közösen érdeklő kérdést megvitatunk és Berlinben, a további tárgyalásokon végleges megállapodásokat fogunk kötni.

A román külügyminiszterium igazgatója, Radulescu kijelentette, hogy a magyar igazságügyminiszter legközelebb a Rivierára érkezik és ekkor nyilván találkozni fog Titulescuval.

Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter genfi útja előtt néhány napra szabadságra megy. Genfből a külügyminiszter Berlinbe, esetleg Londonba utazik és csak azután tér vissza a fővárosba.

Vaida-Voevod Sándor Aradon

A volt miniszterelnök aradi látogatása. — Ebéd Pop C. Istvánnál. — A nemzeti-parasztpárti vezérpolitikus érdekes nyilatkozata a kisebbségi sajtóról.

(Arad, február 21.) Vaida-Voevod Sándor volt miniszterelnök, a nemzeti-parasztpárt nagynevű vezére ma délelőtt tíz órakor Timisoaráról Aradra érkezett Pop C. István kíséretében. A pályaudvarról egyenesen Pop C. István lakására hajtott, ahol már várták őt a nemzeti-parasztpárt aradmegyei tagozatának korifeusai. A volt miniszterelnök párthíveinek gyűlésében sokáig elbeszélgetett, informálta őket a helyzetről és felvilágosításokkal szolgált. Déli egy órakor Pop C. István a pártvezér tiszteletére ebédet adott, amelyre hivatalosak voltak: dr. Marsieu Justin, dr. Hotoran Victor, Vlad Sándor, dr. Borneas Gyula, Adam Miklós, dr. Popovici Sever, dr. Botioc Elek, Teodorescu Constantin, dr. Papp Feodor, dr. Raicu Aurel, Chera János, dr. Lulai Cornel, dr. Demian Simon, dr. Veliciu Emil, dr. Grigorovici István.

Az ebéd végeztével Pop C. István, mint házigazda üdvözölte vendégeit, elsősorban Vaida Sándort, aki most a kormány elleni harc középpontjában áll. Utána még dr. Hotoran Victor és Adam Miklós szólaltak fel és az egyesült ellenzéki pártok — illetve az egyesült nemzeti-parasztpárt — bizalmáról és szeretetéről biztosították a volt miniszterelnököt. Vaida hosszabb beszédben reflektált a felszólalásokra, megköszönte a meleg és szeretetteljes fogadtatást, majd részletesen foglalkozott a mai politikai helyzettel. Nagy bizakodással tekint a párt által megindított harc kimenetelére, mert jól tudja, hogy az ország lakosságá-

nak többsége az ellenzék mögött áll, amely a nép érdekét képviseli ebben a küzdelemben. Kitartásra és az erők egységesítésére buzdítja hibeit, akik lelkes tapsal fogadták Vaida beszédét.

Ebéd után munkatársunknak alkalma volt a pártvezérrel rövid beszélgetést folytatni. Vaida jóideig kitért az elől, hogy intervjut adjon.

— Az én életem és működésem nyitott könyv. — mondotta — amelyből mindenki olvasat. Nincs most olyan politikai természetű mondanivalóm, amit a nyilvánosság előtt már el nem mondtam volna.

Nem is adott intervjut, csak a kérdéseinkre felelt, amíg észre nem vette, hogy végre mégis szabályszerűen meginterviewoltuk. Vaida Sándor mindenekelőtt a kisebbségi, főleg pedig az erdélyi magyar sajtót dícsérte meg, amely hivatása magaslatán állva, hatalmas kulturális munkát végez.

— Az állam előtt sem lehet közömbös, — mondotta Vaida — hogy milyen az a kisebbségi sajtó, amely a politika ügyeivel foglalkozik. Régi politikusok nagyon jól tudják, hogy a közélet nivóját mindenkor az illető ország sajtója határozza meg és örvendő látón, hogy az erdélyi magyar lapok tónusa, hangja, színvonala csak megbecsülést érdemel. Csak egy kifogásom van a lapok ellen: nagyon sokat foglalkoznak az én személyemmel. Nem ambicionálom a hírlapi szereplést, mert egy politikusnak vigyáznia kell arra, hogy ne nyi-

latkozzék sűrűn, mert az már fecsegésnek látszik. Ezért huzakodom az interviuktól.

— Kegyelmes uram, az ön személye most a parlamenti kizárással és kivonulással az érdeklődés központjába került. Erről a nevezetes kivonulásról szeretném valamilyen...

— Istenem — mondotta gúnyosan mosolyogva Vaida. — hiszen olvashatták a kormány-sajtóban. Azért vonultunk ki, mert szövetségesei vagyunk a moszkvai szovjetnek és Titulescu ur külföldön kevert kártyáit akarjuk elrontani. Mi nem ismerjük ezeket a kártyákat és ezért interpelláltam is a kamarában, hogy tájékoztassanak bennünket a külpolitika esemé-

nyeiről. Duca belügyminiszter balkáni módorban, egészen gorombán válaszolt az interpellációra és kerülte a lényegét. Azóta olvastam Titulescu választát is, amely europeerre vall. Ez a különbség Duca és Titulescu között.

Párthívei már türelmetlenül várták vezérüket és Vaida Sándor barátságosan elbucsuva, hozzájuk lépett. Rövid beszélgetés még s lassan megkezdődik a készülődés az elutazáshoz. A pártívek mind elkísérték Vaidát az állomásra, aki délután öt órakor vonatra ült és visszautazott Bucurestibe, ahol a legközelebbi népgyűlések előkészítésében és lefolytatásában vár rá nagy szerep.

Megrokkantak Aradváros kisautobuszai

Sürgősen ki kell vonni a forgalomból a két autóbust. — Aradváros vezetősége érdekes megállapodást létesített a forgalom további biztosítására.

(Arad, február 21.) Körülbelül egy esztendő óta jár szüntelenül a városban a két kis autóbust, amelyet a város a személyszállítás részbeni lebonyolítására vásárolt. Miután eddig egyetlen napra sem tudták bevonni a forgalomból a kocsikat, azok természetesen erősen leromlottak és ma már — mint a gépüzemigazgatóság jelentése maga is leszögezi — olyan állapotban vannak, hogy legfőbb ideje alapos renoválást végezteni rajtuk, mielőtt valamilyen baleset történe rozoga voltuk miatt. A város vezetősége hosszasan tanácskozott az irányban, miképpen lehetne kivonni a forgalomból a kocsikat, anélkül, hogy ezzel megakasztanák a forgalmat, míg végre most megfelelő megoldást találtak az illetékesek.

Ungár Sándor, a volt Record-féle autóbust-vállalat tulajdonosának három autóbust van, amelyet annak idején a Belváros és a Mossóczytelep között közlekedett. A vállalkozó a városnak körülbelül 54.000 lej illetékel tartozik, amelyet behajtani rajta eddig nem igen lehetett, miután a vállalat az ismeretes körülmények — a váratlan beszűntetés — folytán deficitel dolgozott. A város vezetősége mostanában megkezdte a tárgyalásokat Ungárral, akivel sikerült is olyan megállapodást létesíteni, amelynek következtében nemcsak a közönség, hanem maga a városi pénztár is jól jár. A város ugyanis arra az időre, míg a saját autóbustait renováltatja, beállítja a forgalomba az Ungár-féle autóbustokat, amelyekért egyenkint 500 lej napibért fizet. Ezt az összeget azonban nem a vállalkozó kapja kézhez, hanem a város pénztára könyveli el Ungár javára, akinek ezt a jövedelmét a város az illeték- és adótartozások kiegyenlítésére fordítja. A megegyezés perfektuálása is már megtörtént volna, azonban még egy akadály volt az ügy ilyenkor való sima lebonyolításának. Ungár Sándor autóbustait egyik hitelezője, az Ablonczy és Busztin-cég szoros zár alá vette és így azokat nem helyezhetik forgalomba. A város vezetősége azonban most olyan megegyezést létesített a hitelező céggel, hogy amikor már a város illetékkövetelése teljesen kiegyenlített, a továbbiakban esedékes bérleti díjat a város nem adja ki Ungárnak, hanem a befolyó jövedelmét a hitelező cég javára könyveli el, úgy, hogy annak követelése is kiegyenlített fog nyerni az autóbustok forgalombahelyezése által. Az autóbustok jegybevételei jövedelméhez természetesen egyik félnek sincs semmi köze, az teljesen a város tulajdo-

podást létesíteni, amelynek következtében nemcsak a közönség, hanem maga a városi pénztár is jól jár. A város ugyanis arra az időre, míg a saját autóbustait renováltatja, beállítja a forgalomba az Ungár-féle autóbustokat, amelyekért egyenkint 500 lej napibért fizet. Ezt az összeget azonban nem a vállalkozó kapja kézhez, hanem a város pénztára könyveli el Ungár javára, akinek ezt a jövedelmét a város az illeték- és adótartozások kiegyenlítésére fordítja. A megegyezés perfektuálása is már megtörtént volna, azonban még egy akadály volt az ügy ilyenkor való sima lebonyolításának. Ungár Sándor autóbustait egyik hitelezője, az Ablonczy és Busztin-cég szoros zár alá vette és így azokat nem helyezhetik forgalomba. A város vezetősége azonban most olyan megegyezést létesített a hitelező céggel, hogy amikor már a város illetékkövetelése teljesen kiegyenlített, a továbbiakban esedékes bérleti díjat a város nem adja ki Ungárnak, hanem a befolyó jövedelmét a hitelező cég javára könyveli el, úgy, hogy annak követelése is kiegyenlített fog nyerni az autóbustok forgalombahelyezése által. Az autóbustok jegybevételei jövedelméhez természetesen egyik félnek sincs semmi köze, az teljesen a város tulajdo-

nát képi és így végeredményben a város nagy-szerű üzletet csinált, amellett, hogy módjában áll kijavítani a már leromlott kis-autóbustokat.

Holnap délután különben a műszaki bizottság ülést tart ezügyben és hivatalosan is megállapítja, hogy a város autóbustait a legsürgősebben ki kell vonni a forgalomból és kijavítani és ugyan-csak holnap veszi tárgyalás alá a permanens-bizottság az Ungár-féle autóbustok forgalombahelyezésére vonatkozó javaslatot illetve megegyezéseket.

Inzultált képviselőjelölt.

Sulyos botrány a turnuseverini törvényszéken.

(Az Aradi Közlöny turnuseverini tudósítójának távirata.) Tegnap délután sulyos politikai botrány játszódott le a turnuseverini törvényszék épületében, amelynek minden bizonnyal komoly folytatása lesz. Mint a Cuvantul teljes részletességgel írja, a turnuseverini törvényszék tegnapra tüzte ki Radulescu volt nemzeti-parasztpárti képviselő bünperét, aki ellen hatóság elleni erőszak címén emeltek vádat, amiért a legutóbbi általános választások alkalmával embe-reivel állítólag megtámadta és tetteg inzultálta a tannai csendőrőrsparancsnokot. A fő-tárgyalásra nagyszámú hallgatóság vonult fel, akik fenyegető magatartást tanúsítottak a vádlott volt képviselővel szemben, akire — miután a törvényszék felmentő ítélete után el akarta hagyni a törvényszék épületét — egy nagyobb csoport rátámadt és botokkal agyba-főbe vert, úgy, hogy eszméletlen állapotban maradt a földön. A politikai háttérü botrány — különösen nemzeti-parasztpárti körökben — keltett kínos izgalmat, s a turnuseverini tagozat nemzeti-parasztpárti képviselője kijelentette, hogy az inzultus miatt a legsúlyosabb elégtételt kívánja a kormánytól. A fő-tárgyalás során különben Vorvoreanu ügyvéd, Radulescu egyik vádlója, bocsánatot kért a volt képviselőtől s amikor a tömeg rátámadt, a liberálpárti jelenvoltak részéről egyedül ő sietett Radulescu védelmére.

Utközben.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

Irta: FEDÁK SÁRI.

III. A zöldfirhangos szoba.

Furcsa kis gyerek voltam. Csak regényekben lehet ilyen kis figurákról olvasni. Két életet éltem. Mind a kettőt száz percentig. Most, hogy intenzívebben foglalkozom a gyerekkorommal, világosan látom, hogy semmit sem változtam. Milyen csodálatos, hogy az alaptermészetünk sohasem változik meg. Csak az em berek és körülményeink rontanak, vagy javítanak rajtuk, végeredményben azonban a legcsekélyebb befolyással visszavezethetők vagyunk olyannak, amilyenek Isten rendeléséből születünk.

A legrégibb idő, melyre gyermekkoromból vissza tudok emlékezni, négy-öt éves korom. Ez az emlék nem rózsás. Ez az emlék nem egy szőke lóknis, rózsaszín másli, vidáman nevető, babákkal játszó kis leányhoz vezet vissza. Ez a legelső gyermekkori emlék egy haragos zöld ripszfűgönyökkel gondosan sötétre firhangozott szoba, melybe sohasem süthetett be a napsugár. A napsugarat nekem nagyon sokáig nem volt szabad látnom. Kis zöld selyem szemellenzővel — „sild“ volt a neve — ültem naphosszat a sötét szobában, melybe csak akkor szűrődött be egy kis világosság, mikor apám jött szemvizet csepegtetni szemembe. Különben ott ültem egész nap szótlannul. Már akkor volt időm gondolkozni! Kimmennem a levegőre csak napnyugtával volt szabad, mikor már minden szürke volt. Ez körülbelül két hosszú évig tartott. Ott kezdődött az atyám majomszeretete irántam. Nem tudtam olyat kitalálni, amit vakon meg ne szereztek, vagy meg ne tettek volna. Sajnálta. Elhalmozta a világon mindennel, csak épen az volt a baj, hogy engem nem érdekelt semmi. Halálos komolysággal, mint egy kis öreg filozófus, ültem napok és hetek hosszú sorát át a

zöldfirhangos szobában. Ott kezdődött, hogy sohasem volt játékom, soha nem varrtam bábruhát, soha nem voltak barátomim, akikkel játszottam volna. Sohasem játszottam kisleány-barátnőikkel olyat, hogy például én voltam a „nagyságos asszony“, a barátnőm volt a cseléd és azt mondtam a barátnőmnek, hogy: „Kérem, Mari, vigye a gyerekeket sétálni“ — és ezzel szeretettel bebogyolálni egy babát, gondosan átadni és még azt mondani: „Várjál kis szívem, megtörölöm az orrod, mert taknyos vagy és mit szól hozzá majd apuka, ha meglátja!“ Ilyen gyerekkori örömeim helyett én a zöld ripszfűgönyös szobát kaptam, melyben megadással vártam a kiszabadulásomat. Ott kezdődött, hogy nekem minden szabad volt. Akármit csináltam, mindentől megvédem az atyám szerelmes szeretete.

Hat éves koromban beírtak az iskolába. Atyám azt sem igen helyeselte. Minden kellemtől meg akart kímélni. Még attól is, hogy olvasni, meg írni tanuljak. Meg is kérte tanítónőmet, hogy ne nagyon „forszirozza“ nálam a tanulást. Azzal a meggyőződéssel indultam tehát iskolába, hogy amit pedig mártól kezdve tanítani fognak nekem, arra semmi szükség nincsen az életben. Mikor első tanítónőm, a szép és jó Serly Ferencné: Boriska néni, olykor-olykor megintett, nagyon flegmatikusán azt feleltem, hogy:

— Apuka azt mondta, hogy a leányoknak úgy sem kell írni, meg olvasni tudni, mert sokkal okosabb dolog, ha nem tudnak.

Határozott meggyőződés volt, hogy atyámnak, akit a világ legokosabb emberének tartottam, tökéletesen igaza van. Szegény, nagyszerű apám! Ha tudta volna, hogy mennyit és milyen keservesen kellett nekem a kemény életben az ő majomszeretete korrigálni.

Igy történt aztán, hogy példás magaviseletű, csendes gyerek voltam és — a legrosszabb tanuló. A példás magaviselet meg is maradt végig, ameddig csak „be nem fejeztem a tanulmányaimat.“ Az igaz, hogy mindvégig a legrosszabb tanuló is maradtam. Mikor azon-

ban kimentem az iskolából, megváltozott körülöttem a világ és legfőképpen megváltoztam — én. A „példás magaviselet“ és a buta, kis, soha semmit meg nem értő agyvelőmet egyszerűen bent hagytam az iskolában. Soha ki nem hoztam magammal egyiket sem. Nyolc esztendő alatt soha. Mint a fergeteg rohantam ki az uccára, tele vidámsággal, életkedvvel, leleményességgel, gátsággal, bandita-tervekkel, melyeket a körém seregülő fiú-barátokkal, mint egy hadvezér, ellentmondást nem tűrően tudattam. Valahol csak ki kellett tombolni a zöld ripszfűgönyös sötét szobát!

Legelső ilyen nagyfajta tombolásom, mire vissza tudok emlékezni, a Szabina volt. Szabinának hívták a Dercsenyiék tehenét. Nagy híresség volt Beregszászon. Először arról volt híres, hogy a legnagyobb tehen volt a csordában, irtózatos nagy szarvakkal. Másodszor meg azért, mert tizennyolc liter tejet adott. Hányszor hallottam anyámtól, mikor vacsoránál mondta apámnak:

— Megint nem adnak a tehenek elég tejet. Istenem, milyen remek tehen az a Szabina! Ma mondta Dercsenyi Juliska, hogy megadja a tizennyolc litert, de talán még többet is.

Arra a Szabinára én spicceltem. Nagyon szelid tehen volt, akármit lehetett vele csinálni, nem bántott. Mindig a csorda végén jött. A csorda különben minden este hatkor Szabina nélkül is nagy esemény volt az életben. Egy szép napon aztán, hosszas tanakodás után, nekiduráltuk magunkat a Medvigy-fiukkal (Gábor és Pista), ráakaszkoztunk a Szabina farkára és végighuzattuk magunkat a városra. Óriási szenzáció volt! Azt persze már nagyon bajos volna elmondani, hogy ezután a kis „sport“ után hogy néztünk ki és mi minden volt az, amit akkoriban a beregszászi Ardó-uccán fel lehetett szedni.

Egy-egy ilyen csinos kis manőver után, mikor a csorda hazament, se jobbra, se balra nem nézve, rohantam keresztül az udvaron, le a kertbe, be az üvegházba. Ötkor fűtöttek be, félhatkor öntözték a virágokat. Mire én ugy

INTREPRINDERILE

GANZ S. A. R.

„Ganz Vállalatok“ romániai r. t. Allandó nagy raktár!!

Cséplőszekrények, Dieselmotorok, Szivattyúk, Kismotorok, Kötőrök, Elektromotorok, Hengergézek, Vízurbinák, Olajprések, Kerekék.

Bucuresti,

Cluj,

Timisoara,

I. Bulev. Regele Ferdinand
Lloyd sor 11. Tel. 16-02.

Aradi megbízottunk:

Ing. Zádor.

Str. Iosif Vulcan 6. 956

„Csak a tehetség szerint kell szelektálni az egyetemeken.“

Összeférhetetlenségi indítvány a magyar kormánytagjai ellen, mert a numerus clausus módosítása külföldi utasításra történt,

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A numerus clausus törvény módosítás mai vitájában Lukács György szólalt fel, aki kijelentette, hogy ő mindig a szabad tanulás híve volt. A törvények a zsidóságot felekezethek tekintik, a numerus clausus pedig fajnak. Az utódállamok szintén fajnak deklarálják őket, azonban Magyarország nem követheti ezt a példát. Olyan törvényt szeretne, amely kiküszöböli a felekezetek szerint való osztályozást. Fenn kell azonban tartani az egyetemekre való túdulás korlátozását, idővel pedig eltűnik a numerus clausus és helyreáll a régi tanszabadság. Az utódállamokban azt, hogy elkülönítették a zsidókat külön fajként, arra használták fel, hogy a magyarságtól elszakítsák őket és ezzel meggyöngyítsék a magyarság helyzetét. Az egyik utódállam a zsidók által fenntartott magyar iskolákat bezáratta azzal, hogy vagy héberül tanítsanak, vagy az állam nyelvén. Ezt a példát követni azonban nem szabad. Amikor kisebbségekről van szó, a Népszövetség nem látja az utódállamokban levő kisebbségek sérelmeit, de a numerus clausust meglátja és felrója Magyar-

országnak. Jobban szeretne volna, ha a kormány egyszerűen eliminálta volna a felekezeti szelektációt a törvényben, de ezzel szemben új szelektációt csinál a módosítási javaslat harmadik bekezdésében. Csak a tehetség alapján való szelektálását ismeri el és ezért ajánlja a módosítás átrevidálását. A javaslatot egyéb-

Kiegészítik az aradi választói jegyzéket.

Az aradi járásbírósg helyt adott a felebbezéseknek.

(Arad, február 21.) Costa dr. járásbíró ma tárgyalta a választói névjegyzékből kimaradtak felebbezési ügyét s az igazóság alapján a következőknek ismerte el választói jogát, akik nevének a választói listába pótlólag való felvételét is elrendelte: Finster András, Tergulica Sándor, Szabó Lajos, Mikuska István, Boros Károly, Piblinger Lajos, Grozescu Sándor, Hoffmann Demeter, Schwartz Antal, Cismariu Lázár, Siclovan Trajan, Romanescu Gergely, Rondolean Aurél, Papp Árpád, Hinkel Antal, Mayer Károly, dr. Ramontian Constantin, Mladin János, Nicolescu Gh. Amilcar, Romulus Iván, Jada Mi-

ként elfogadja és végül kijelenti: — Nem látom messze azt az időt, mikor megszűnnek mindazok az akadályok, amelyek egyelőre szükségessé teszik a numerus clausus fenntartását.

Utána Esztergályos János a numerus clausus teljes eltörlését követeli és nem fogadja el a javaslatot, majd feltűnést keltő dolog történik. Györki Imre összeférhetlenségi javaslatot tesz a kormány valamennyi tagja ellen, azon a címen, hogy a törvény kimondja, hogy aki kivülálló tényezőktől utasítást fogad el, összeférhetlenségi helyzetbe kerül. Ugyanez a javaslat indokolásában kimondja, hogy a törvény külföldi utasításra készült.

hály, Marian Gyula, Todor Feenc, Haas Gyula, Suci Victor. — Riberek István és Motiu Ilés választói jogát nem ismerte el a járásbírósg, mert ezek ketten nem jelentek meg a tárgyaláson s így jogosultságukat nem igazolták.

Lányok az aradi uccan.

Az aradi rendőrség ma tartóztatott két ismert aradi nőt s nyomban a kórházba utalta őket.

(Arad, február 21.) Nedelcu Erzsébet és Gábor Julianna az aradi rendőrségre kerültek. Két széparcu, csinosan öltözködő fiatal aradi nő. Az a baj történt velük, hogy a rendőrség tetten érte őket, mint titkos papnőt a szerelmenek. Furcsán küllős életet élt az ucca két leánya. Csinos, jóképű, ravasz fruska volt Erzsi meg Juci, könnyen szereztek hát „pajt“ maguknak, csak végig kellett menniök a bulváron, egy-két szemrebbentés, csöppnyi mosoly, a többi ment könnyen. Erzsi és Juci iskolázott lányok, jó társalgók és „lecsafakozás“ után már nem fájlhatták a fejük a vacsoráért, sőt tellett még talán egy pár selyemtapintású harisnyára is. A rendőrséggel nem igen tördtek. Amikor végre mégis csak feltűntek az estéknél razziaz detektiveknek, mindig akadt alibiük: „hogymi olyan lányok volnánk? ... hallatlan ... sonkát vettem a boltban, meg kenyert ... tessék itt van ...“ Két hete tartott ez már így. Egy este sonka, másik este vaj, cukorka, szalámi. Minden este kibujtak, sőt egyenesen kokettáltak a rendőrséggel s közben vigan, minden lelkiismeretfurdalás és orvosi vizsgálat nélkül árasztották a szörnyű bajt, amely bennük fészkelte és nyomukban átkot. Tegnap este aztán az Avram Iancu (Szabadság) téren megtörtént a vizsgálatság. Véletlenül éppen egy rendőrségi agenttel próbáltak estélyi „szerencsét“ próbálni. A csabos mosoly után már csak egy pillanat volt a lefűlés, rábizonyítás, beismerés. Noha az egyiknél most is volt valami mentőkörülmeny: fél kiló só és öt lejért szemesbors ... A rendőrségre kísérték őket s innen pedig Nedelcu Erzsébet és Gábor Julianna „karrierje“ bekanyarodott az aradi közkórház venerologus-osztálya felé ... (—6.)

— Új térkép készül Aradvárosáról. A város vezetősége már hosszabb idő óta tanácskozik Arad új térképének elkészítése ügyében. A kisajátított telkeken és parcellákon az utóbbi időben — különösen a Mossóczy-telepen — egész új városrészek képződtek, amelyek eddig nem szerepeltek a város térképén. Angel István dr. polgármester rendeletére ma elkezdtek az előmunkálatokat az új részek felvétele és az új városi térkép elkészítése ügyében.

félhét tájban megjelentem, már nem volt ott senki. Egyedül voltam a virágokkal. Milyen jó írónak kellene lennem, ha most híven le akarám írni azokat a kedves üvegházi viziteket.

A zöld ripszfirhangos szoba csendes lakója óvatosan körülnézve, titokban, nesz nélkül osont be a virágok közé. Az egyetlen élőlény, kivel találkozott, a hetes volt. Egy jámbor orosz fiú: Bilun László. Pajtásom. Ő fűtötte és öntözte a virágházat. Épen kijött a kertajtón, mikor besurrantam. Mosolyogva mondta, rossz magyar kiejtéssel:

— Zsaszuka megint viraghazba megy. Tegnap is lattam. Hallottam is, mikor virágokkal beszélgette. Na ne félje, nem mondok el senkinek. Viragokat is kirte, ne mondjanak.

Gyorsan beszaladtam és belülről berigliztem az ajtót. Egyedül voltam és éltem a magam külön kis életét. A langyos, párás, jószagú levegő, a zöld színek ezer változata, a halk vízcseppek, melyek a pálmák, begóniák, rhododendronok leveleiről egyhanguan, halkán hullottak, mind megannyi barátai voltak a kis zöldsídes, rövidlátó leánynak, aki a nagyvilágból titokban hozzájuk menekült. Tele tudóval szivta magába a kábitó, langyos levegőt, szemlét tartott a stuferek felett, mint egy generális és meglepődését fejezte ki a példás rend felett, melyben egymás mellett állanak.

A másik kislány kintmaradt az uccan, kurjongatni az állatok között. A virágok közé csak az „egyik“ jött be. Ez az egyik imádkozta a virágokat. Ugy beszélt hozzájuk selypitve, becézve, mintha félt volna, hogy másképp nem értik meg:

— Játod, te tis pimuja, ugy-e mondtam neted, hogy mája ti fodszt vijítani! Csak csóvájtad a fejedet, te tis bojond! — És megsimogatta gyöngéden a leveleit. — Ugy szejeitem a szép ibolyalila szinyedet! („Nyő“ betűvel mondta.)

Mikor kibeszélgette magát a virágokkal, a titokzatos félhomályban lopva kiosont az üvegházból.

A „másikat“ már keresték. Az anyám kint

álított az anbituson — a „gangon“ — és tele tudóval kiabálta:

— Zsaszuka!... Zsaszuka!... hol kószálsz már megint?!

Aztán odafordult apámhoz, aki alattomosan hallgatott és azt mondta:

— Rettenetes rossz a gyerek. Te vagy az oka. Mindent megengedsz neki. Most is biztosan az istállóban ül és nótákat tanul a kocsioktól.

Vacsoránál azt kérdezte tőlem drága apám:

— Hun kószáltál ilyen késő estig, kisjányom?!

A világon semmiért el nem árultam volna, hogy a virágokkal beszélgettem. Azt hittem, azt szőgvélni kell.

— Vincze Flóriántól tanultam egy szép nótát, aranyos apám!

Vincze Flórián volt a parádés kocsis, pitykés dolmányban. Nagyon jó barátom volt. Először tanárom a lovak befogásában és a gyepelőkezelésben. Tisztelettel tekintettem fel rá. Tőle tanultam a legszebb nótákat. Milyen meghatározó. Azt a nótát is Vincze Flóriántól tanultam, amit az elmúlt nyáron, 1927-ben, a „Borcsa Amerikában“ című darabban énekeltem:

Házunk felett kelepel a gólya,
Kedves babám, gyűjél ki egy szóra,
Mert a gólya igazat kelepel,
Susog, susog minden nyária level...

Vincze Flórián... Amerikában találkoztam vele... Detroitban. Sirva borultunk egymás nyakába.

Anyám vacsoránál tovább zsörtölődött: — Borzasztó! És te engeded, hogy istállóba járjon!

Kitűnő barátom, apám, cinkostársam, sunyin mosolygott a bajusza alatt, huncut arcot vágott és mikor anyám elfordult, kacintott egyet, intett anyám felé, mintha azt mondotta volna: Csak hadd beszéljen anyád! Mi ugyanis értjük egymást, ugy-e pulyám?

És megveregette a kipirult arcomat

„Erdély árulói mind miniszterek lettek.“

Maniu éles beszéde a ploesti-i népgyűlésen. — A liberálist párt harcot kezd az ellenzékkel szemben. — Bocu Sever nagy feltűnést keltő cikke Prezan tábornokról.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Politikai körökben nagy feltűnést keltett Bocu Severnek Prezan tábornokról írott hatalmas réltató cikke, amelyet úgy minősítenek, mint egy kétségtelen ajánlatot arra, hogy Prezan tábornok, mint kormányelnök is megáldja a helyét. Prezan sokkal nagyobb veszélyben mentette meg már a hazát! — írja többek között egy helyen a kitünő tollu Bocu Sever. — Prezan tehát a legnagyobb tartaléka az ország erkölcsi és politikai erejének, órea építeni lehet. Politika körökben mindazonáltal nem tudják, mi szándéka lehetett e cikk megírásával Bocu Severnek, aki — mint ismeretes — a nemzeti-parasztpárt egyik komoly, harcos vezetőmbere.

A Cuvantul egyébként beavatott helyről szerzett információja alapján közli, hogy a kormány véglegesen döntött a parlamenti ülésszak berekesztéséről. Eszerint a parlament március 15-én zárja le üléseit. Eddig a dátumig a sürgős jellegű törvényjavaslatokat igyekeznek megszavaztatni, miután a kormány a parlamenti ülésszak berekesztésével az ellenzék ellenőrzésétől kíván megszabadulni. Hogy a kormánynak mennyire sürgős a parlament bezárása, azt az a körülmény is mutatja, hogy eltekint a kultusztörvény tárgyalásától, amely úgy a görög katolikusok, mint a kisebbségek között nagy izgalmat keltett. A kormány ugyanis attól tart, hogy a javaslatnak napirendre való kitűzése heves és hosszú vitákat eredményezne.

Harcot hirdet a liberálist párt.

A liberálist párt brassói tagozata — mint a Viitorul írja — tegnap tartotta népgyűlését, amelyen Lapedatu, Lupu dr., Duca és Dumitru miniszterek, valamint több volt miniszter is részt vett. Lapedatu bejelentette, hogy a liberálist párt offenzívába kezd és felvonultatja a tömegeket. Duca belügyminiszter közölte, hogy nemrégiben kérdezték tőle, hogyan történhetett, hogy a liberálist párt iasi-i népgyűlésén nagyobb tömegek jelentek meg, mint a nemzeti-parasztpárt fogarasi gyűlésén. A válasza egyszerű. — mondja — mert a nemzeti-parasztpárt forradalmi propagandába kezdett, holott Erdély csendet, rendet, nyugalmat és békét óhajt, nem pedig forradalmat, izgalmat és harcot a regátiakkal. Ami az ország gazdasági helyzetét illeti, az tényleg súlyos, de volt már ennél súlyosabb is. A kormány ma már megengedheti magának, hogy kölcsönt kérjen, bár ezt az akcióját a nemzeti-parasztpárt részéről elgáncsolni igyekeznek. Azok, akik előtt az ellenzék ebben merckelkedett, kijelentették, hogy a liberális kormányokat sohasem az ellenzék, hanem mindig a kormányok hibái buktatták meg. Miután a jelenlegi kormány nem követett el hibát, tehát még helyén marad.

Maniu éles támadása.

A nemzeti-parasztpárt Ploestben tartott népgyűlést, amelyre a Iorga-párt és — az idei kampányban legelőször — a szocialistapárt is küldött ki delegátusokat. Mihalache lázasan fekszik lakásán és levelet küldött, amely így kezdődik:

„Készen vagyunk a harca, várjuk a vezér parancsát.“

Maniu Gyula beszédében kijelentette, hogy bár paradoxonnak látszik, de úgy van: csak azok jutnak miniszteri székhez, akik elárulták Erdélyt. Goga és Taslaianu, akik annakidején Erdélyt elárulták, miniszteri

tárcát kaptak. Goldis és Lupas, akik elárulták a nemzeti-parasztpártot, miniszterek lettek. Lupu, aki a munkásságot árulta el, ugyancsak miniszteri tárcát kapott, ellenben Pan Halipát, aki Bessarabiát hozta az anyaországnak, felpofozták. Vaida-Voevod Sándort pedig, aki Erdélyt hozta, kizárták a parlamentből. A gyűlés ezután határozati javaslatot fogadott el, amely szerint arra fogják kérni a régenstanácsot, hogy Maniut bizza meg a kormányalakítással.

A kamara ülése.

A kamara mai ülésén P. Ioanitescu engedélyt kér, hogy a csütörtöki ülésen interpellációt terjeszthessen elő a lakbérleti törvény érvényének meghosszabbítása ügyében. Stelian Popescu kijelentette, hogy bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására, az interpellációnak tehát nincs semmi célja. P. Ioanitescu ezután Georgian volt chiu főügyész lemondásáról kíván felvilágosítást, mert a Cuvantul teleplezése szerint ennek az ügynek botrányos előzményei volnának. Stelian Popescu szerint a lemondás oka bizonyos nézet-

Krantz Pált felmentették a gyilkosság vádjá alól.

Tiltott fegyverviselésért háromheti fogházat kapott, de a bíróság ezt a kitöltöttnek vette. — A tömeg a váltára kapta a steglitz dráma hőst.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) A steglitz dráma bünporében tegnap késő este végre elhangzott az ítélet: a bíróság, mint az előrelátható is volt, felmentette Krantz Pált a gyilkosságban való bünrészesség vádjá alól és csupán tiltott fegyverviselésért ítélte el — három heti fogházra, amelyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek is vett. Az utolsó tárgyalásról az alábbi részletes tudósításunk számol be:

Steinbeck főügyész az utolsó tárgyalási napon megtartotta kétórás vádbeszédét, amelyben részletesen ismertette az ügyet, annak előzményeit, hátterét és Krantz Pál előéletét. A főügyész Scheller Hilda vallomásával foglalkozva, megállapítja, hogy a történetekért a morális felelősség a leányt terheli és ezért érthetetlen az a manőver, amellyel a védelem elfogadhatatlannak akarja feltüntetni Scheller Hilda vallomását. Végül bejelenti a főügyész, hogy elejti a gyilkosság vádját, de fenntartja az összebeszélés és tiltott fegyverviselés vádját, amiért egy évi és egy havi fogházat kér rámenteni. Utána dr. Frey védő következt, aki tőle szokatlan nyugalommal ismertette a pert, az egyes mentő vallomásokot és végül védelem felmentését kérte. Az utolsó szó jogán Krantz Pál állott fel és csak ennyit mondott:

— Csatlakozom védőügyvédem szavaihoz. A törvényszékhez csupán az a kérés van: ne fosszanak meg attól a lehetőségtől, hogy mint férfi jóvátegyem azt, amit mint gyermek, erkölcsileg vétettem.

Ezután tanácskozára vonult vissza a bíróság, amely hosszas megbeszélést folytatott. Végre kihirdette az ítéletet, amelyben Krantz Pált bizonyítékok hiányában felmenti az emberölésben való részvétel alól, viszont tiltott fegyverviselésben bünösnek mondja ki és ezért három heti fogházra ítéli, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vesz. Dust elnök felolvasta az indokolást is, amely kihangsúlyozza, hogy ez a pör szomorú adatokat tár a nyilvánosság elé bizonyos erkölcsi hiányokról a nevelés terén. A vádlottat meg kellett büntetni tiltott fegyverviselésért, mert a bíróság

eltérésekben keresendő, amelyek Georgian és hivatalnoktársai között keletkeztek. P. Ioanitescu azt állítja, hogy a főügyészt kényszerítették, a lemondásra, mert nem halgathatta el véleményét több politikusról. Stelian Popescu felolvassa az igazságügyi felügyelőség jelentését, amely szerint Georgian összeférhetetlen természetű. Jan Florescu megcáfolja, hogy neki, vagy valamelyik miniszternek köze volna ehhez a dologhoz. Ezután áttérnek a birói szer vezet törvény javaslatának vitájára. Juman támadja a javaslatot, bár elismeri, hogy néhány pontja helyes. Követeli a birák anyagi függetlenségét s a miniszterrel szembeni függő viszonyuk megszüntetését.

Gyárfás Elemér a lakbérleti törvényről.

A szenátus ülésén Gyárfás Elemér a lakbérleti törvény ügyében kér megnyugtatót az igazságügyi minisztertől. Hurd Ali Mehmed liberális csatlakozik a felszólaláshoz, majd a cadilateri és dobrudzsai kádi hivatalok megszüntetését kéri, mert ezeknek nincs létjogosultságuk. Tatucu a szörénymegyei lakosság tengeri ellátását kéri. Clinciu Konstatálja, hogy állami tisztviselők a helyi politikai szervezetek elnökéi, akik mint ilyenek üléseket hívták össze és banketteket rendeznek. Ebben az ügyben felvilágosítást kér a kormánytól, főképen Inculettől. Boifa Romulus dr. kéri az igazságügyi miniszter intervencióját a képviselők immunitási jogának megvédése végett.

Igy akarta hangsúlyozni azt, hogy a fegyver nem való serdülő ifjak kezébe, különösen akkor, ha a bor hatása alatt cselekszenek, mert hiszen ilyen körülmények között rettenetes következményekkel járna, ha illuminált állapotban levő ifjak bármikor és bárhol revolve-reket hordozhatnak magukkal. Az ítélet elhangzása után Stephan apja odalépett Krantzhoz és azt mondta neki:

— Én rád nem haragszom és nem okozlak fiam haláláért.

A tömeg lelkes éljenzésben tört ki az ítélet kihirdetésekor és egyrésze megrohanta Krantzot, akit a wállára kapott. Krantz kénytelen volt egy közeli borbélyműhelybe menekülni az ováció elől és auton hazaszökni. Nagy ünneplésben részesítették dr. Frey védőt is.

CSAK EGYESTE

25-én,

szombaton éjjel 11 órakor

INTIM CABARÉ

EST

az APOLLO-ban.

Színre kerül a két legjobb

STEINHARD bohózat:

„Lujza nem akar“

„A társas szerelem“

Szereplők:

Győző Alfréd,

Gömöri Emma,

Mészáros Béla

a városi színház művészei,

Beregi László rendezésében.

Jegyek elővételben az Apollo pénztárána,

RÓKAUT

SUDERMANN híres regénye filmen,

szombattól az URANIABAN.

A Magyar Bál után.

Ami a Magyar Bálról szóló tudósításokból kimaradt. — Ehu'ott konfettik és szakadt serpentinek a nagy vasárnapi éjszakáról.

(Arad, február 21.) Még ma is úgy beszél a vasárnapi Magyar Bálról mindenki, mintha most hagyta volna ott a Fehér Kereszt első emeletét, büszkén, ragyogó arccal. Valahogy mindenki, aki csak ott volt a Magyar Bálom egy nagyon picikét, a nem számított siker előidézőjének tartja magát és önérzetes fény csillan szemében.

— Ezt jól megcsináltuk.

Valami ilyes fényesedik ki az arcokon. Ezeren, meg ezeren. Azokén, akik ott voltak.

A néptelen vasárnapi korzó.

A legtöbben az első pillanatban szinte megijedtek attól a hallatlanul nagy, elképzelhetetlen tömegtől, amely már este nyolc órakor megkezdte a felvonulást a Fehér Keresztbe (a bál kezdete csak kilencre volt hirdetve) de aztán kigyult az öröm a szemekben. Nyugodtan várta mindenki, míg a rendőr példás udvariassággal meglebbentette a feljárt elzáró függönyt, hogy feleresszen egy-egy turnust a lassan szabadabbá váló lépcsőkre. Mert bizony rendőrnök kellett — mint régen a kenyérjegyekért való ácsorgásnál — ügyelni arra, hogy ne váljon életveszélyessé a tolongás. A legtöbben nem számítottak arra, hogy ilyen tömegek fogják felkeresni a Magyar Bálát, de akik vasárnap estefelé végimentek párszor a korzón figyelő szemmel, azok észrevehették, hogy Aradon valami igen nagy dolog van, vagy készül. A vasárnap esti korzó, ugyanis feltűnően szegényes volt. A hétköznapi látogatottság felét sem érte el. Seholy egy ismerős arc. A hölgyeket az ujjain számolhatta volna össze az ember... ugyszólván egész Arad asszonyai és leányai otthon ültek ezekben az órákban. Öltözködtek, csinostították magukat. Készülődtek a bálra. Ezért volt néptelen vasárnap este az aradi korzó. Mindenki a Magyar Bálra ment.

Hisa ez már nem is kisebbség...

A folyosókon csak lépésről-lépésre, lassan lehetett előrejutni, úgy, ahogy a tömeg hullámzása megengedte. Egyszer csak feltűnik az emberárban Georgescu prefektus, dr. Lázár alispán, dr. Angel polgármester alakja, akiket Justh Jánosné, a fővédasszony, valamint dr. Széll és Takácsy igyekeznek végigvezetni a folyosókon, hogy megmutassanak nekik mindent. Csóváltgatták fejüket a hivatalos előkelőségek mosolyogva, amikor meg-meg kellett állniok, mert a „forgalomban” valahol stockung állt be.

— Ennyi embert még nem is láttam bálom — jegyezte meg a polgármester.

Valaki a tömegtől pedig megjegyezte:

— Hát bizony ez már nem is kisebbségi bál, hanem — többségi.

A jó sötétség dícsérete.

Es demokratikusan magyar is volt ez a bál. Az előkelőségek s azok soraiban őgróf Pallavicini Alfrédné, a Gyürky grófok, Porciák, Kintzigék, bárók, dzsentrik oly igaz megértéssel keveredtek el a polgárokkal, hogy az ember elcsodálkozott az idők változásán.

De talán épen ennek az egybeolvadásnak volt köszönhető az az általános jó hangulat és igazi magyaros kedély, amely még a veszély pillanataiban is kacagó diadalt aratott. Mert — most már megmondhatjuk — nem volt tréfa az az ötperces rövidzárlat. Csak egy valaki kockáztatott volna meg a sokezerből valami rossz tréfát: kiáltotta volna el magát, hogy: Tűz van! olyan pánik keletkezett volna, hogy ma nem győznénk temetni a halottakat. De csendben maradt a helyén mindenki. Még hangos szó sem hallatszott. Főleg a fiatalok hallgattak. Istenem, volt is rá okuk. Sok leányzó féltékeny simult a sötétben lovagijához és azok boldogan bátorították a megijedteket. Hogy talán el-elcsuszott titokban egy pár puszi is a nagy biztatásban, az csak természetes. Le is hurrogták azokat, akik gyufákkal, meg gyertyákkal akartak világosságot teremteni.

— Nem oltja el mindjárt azt a gyufát? — bontakozott ki egy harcias hölgy két fekete kar bátorításából. — Hát nem látja, hogy... meggyulladhat tőle a szobadisz?...

A fiatalember, aki pontosan 10 méterre volt mindennemű gyúlékony tárgytól, megértő mosolylyal eltotta el a gyufát.

— Bocsánat — szabadkozott — nem is vettem észre.

Tértitő munka a hajnalban.

A büffészobák egyikében, ahol a szociális missziótársulat fehérruhás, buzavirágos leányai háziasszonykodtak, meglehetősen érdekes dolog történt. Betévedt oda egy fiatalember, akinek szemkijáratánál, csak a lelke lehetett feketébb, mert beszélgetés közben kiderült róla, hogy ateista a szerencsétlen, aki évek óta nem jár templomba, nem gyón, se nem áldozik és hasonló, istentől való elrugaszkodottságban leledzik. Csakhamar egész leánygyűri vette körül a megatalkodottat, aki ravaszul mosolygott, hogy ennyi buzgó hölgyet maga köré telepített és nyugalmas örömmel hallgatta a szerzeteljes sajnálkozásokat és jótanácsokat, amiket a fehér hölgyek megereztettek, bizonyára azzal az istenes céllal, hogy fekete lelkét megtisztítsák némileg. Az egyébként egészen egészséges ifjú azonban nem nagyon állt kötélnek és mindenre talált egy rossz viccet, úgy, hogy a térítői buzgalom rendszerint kacagásba fulladt.

— De kár magáért — vélte sóhajtván az

Meghosszabbítják a lakbérleti szerződéseket.

Lupu miniszter bejelentette, hogy a kormány hozzájárult a meghosszabbításhoz.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának telefonjelentése.) Lupu miniszter hívei tegnap este egy bankett keretében ünnepelték a nemzeti-parasztpárttól való elszakadás egy éves évfordulóját. A banketten felszólt Lupu is, aki bejelentette, hogy Bratianu Vintila hozzájárult a lakbérleti

szerződések meghosszabbításához és ezt rendeletileg országszerte el fogják rendelni. Ugyanekkor Lupu azt a kijelentést is tette, hogy Bratianu Vintila ígéretet tett az építkezések sürgős megkezdésére is.

Bucaresti-i jelentés szerint holnap reggel minisztertanács lesz, amelyen valószínűleg dönteni fognak a lakbérleti törvény ügyében.

GAZDASÁGI SZAKKÖNYVEKRŐL

ingylen árjegyzék Sándor Ferencnél.

egyik leányzó — higgye meg, én rövidesen rávezetném magát a helyes utra.

— Bár már látnám — felelt a fiu huncutul, de a térítő észre sem véve a megjegyzést, így folytatta:

— Ha a jó Isten akarja, akkor még találkozunk és higgye meg: én megtérítem magát.

— Tudja mit, — felelte a fiu — hagyjuk ki az öreget a játékból. Inkább mondja meg röviden: hol találkozunk.

A hölgy épen felelni akart, amikor odalépett a mama és erélyesen így szólt:

— Nem hagyjátok mindjárt abba ezt a hitvitát! Szégyeljétek magatokat! Eredjétek táncolni! Nézze meg az ember! Bálom hajnalban, ilyesmikkel foglalkozni. Borzasztók — fordult a fiatalemberhez — ezek a mai lányok.

— Igaza van nagyságos asszony — állt fel a feketelelkű — na majd megnevelem én a leányt.

Azzal karonragadta a térítő hölgyet és vitte a táncba. A mama elégedetten nézett utánuk. Szerinte az ilyenfajta „térítés” sokkal többet ért mindennél. Talán igaza is volt neki.

A Magyar Bál rendezőhölgyet a jótékonyosság szolgálatában.

Jó délelőttre járt az idő, amikor az utolsó vendég is eltávozott a ragyogó bálról, ám a rendező hölgygárda sok-sok buzgó tagja még ekkor sem pihent meg. A nagy és fáradságos munka után még egy nemes gesztus megtételére is maradt idejük és energiájuk. A büffékben rengeteg élelmiszer maradt meg a bál végén és Justh Jánosné, valamint Wittauschek Lajosné a rendező-gárda heroikus-szorgalmu vezetői úgy határoztak, hogy ezeket a különböző nyenc falatokat a jótékonyosság szolgálatába szegődtesse. A Nők Otthona, meg a menház lakói kapták az izes edeleket s hogy azok valóban rendeltetési helyükre jussanak, maguk személyesen intézték az élelmiszerek kiosztását. A hatalmas energiát igénybevevő bálészaka után szinte az egész délelőtt ezzel telt el s úgy délfelé járt már az idő, amikor Justh Jánosné és Wittauschekné a nagyszerűen végzett munka boldog tudatával — ha halálos fáradtan is — nyugalomra térhettek.

Sütött már a nap, mikor véget ért a nagy éjszaka. Konfettik, szakadt serpentinszalagok feküdtek mindenfelé. Felszedtem belőlük párat. És most széthintjük, mint kedves, pompás emléket a szép éjszakáról, a ragyogó, feledhetetlen, örökké emlékezetes aradi Magyar Bálról. (—thy.)

TÁNCZÁMOK!
ÉNEKKISÉRETTTEL!
TOBORZÓ!
EREDETI KISÉRO
ZENE!
MEGERŐSÍTETT
ZENEKAR!

Ünnepélyes premier ma az Apollóban.

A CIGÁNYBÁRÓ

JÓKAI MÓRNAK a világ összes nyelvére lefordított regénye

STRAUSS JÁNOS örökbecsű operettje után, 8 felvonásban

Főszerepben:

LYA MARA ◀ ▶ VEREBES ERNŐ

Mérsékeltén
5 lei-jel
emelt helyárak
Jegyek elővételben

o o

! A 9 órás előadásnál a terembe csak felvonásközökben lehet belépni!

H I R E K.

Hamvazó szerda.

A hivatalos márnak vége van. A tömegek tánca, ölelkezése, pajzánkodása, ami valahogy az egész emberiség epekedő törekvését szeretné szimbolizálni a jóérzésekkel telített élet után, amely volt valaha talán... Aurea sata est, aetas, quae vindice nullo... vagy lesz valamikor, még szebben is, ahogy egyszer H. G. Wells megálmodta — véget ért ma este. Erre mifelénk csendben mult el a nevezetes nap, mert hiszen Carneval herceg öfensége bennünket már hétjón reggel itthagytott és elszállt kitűnő repülőgépén Nizzába, ahol mégis csak más minden és ahol az idén — mint mondják — régi jó idöket megszegyenítő pompával és boldog felszabadultsággal ünnepelték öt az ezrek és tízezrek. Azurkéség fent és lent, tavaszi szagok a levegőben, dusillatu virágok, ott egészen más. És a tömeg mohón éli ki a pár napot, ami még engedélyeztetett, hisz istenem utána jön megint a nagybőjt, majd a hétköznapok szürke, parancsolt robotja egy hosszú évig.

Szerdán reggel pedig már sokan ott térdelnek az oltár előtt, ahol a komoly pap ráteszi hamvával a homlokokra a szürkeség jelét.

— Emlékezzél ember — mondja — hogy porból lettél és porrá leszel.

A megalázkodás, a dolgokba való beletörődés ünnepe a hamvazó szerda, amely eljön minden évben, a nagy sablonok egyike már régen, mint a szerelem, születés és halál. Egészen természetesen látszik, hogy van, amint hogy a márnagyobbára árnyékként kíséri a hüvös kijózanodás. Ezen a napon elhalkulnak talán a fellobbantak is, akik képtelen erőfeszítéssel döngetik az értelmetlenség-kaput. Egyelőre ez a dolgok furcsa körforgása és bizony jobb azoknak, kik nem állottak a rejtvényfejtők és fellángoltak közé, hanem meghajtják fejüket, mintha lesujtotta volna őket a hamukereszt.

Az idén — legalább is nálunk — a másik rejtélyes: a jó, öreg Természet is segítségre sietett, hogy jobban sikerüljön a kijózanodási szimbólum. Oly sivitó, fejtisztító és bánatkönnyeket előcsaló északi szél nvargalászik végig az uccákon, hogy a három fagyhullám hírnökei elbujhatnak mellette. Az idén mindenki kijózanodik hamvazó szerdára, még tán sirni is fog. Nem kell egvebet tenni, csak egyszer végigmenni a korzón. A csipős szél bizonyosan könnyeket kényszerít a szembe... Stilszerű Hamvazó szerda... Fóthy Ernő.

— Averescut és Gogát vendégül látta Mária királyné. Bucurestiből jelentik: Mária királyné ma a cotroceni-i kastélyban ebédre vendégül látta Averescu tábornokot és Goga Ogotaviant.

— Román csapat a San-Moritz versenyeken. Bucurestiből jelentik: Miklós királyi herceg csütörtökön tér vissza San-Moritzból. A bobsleigh-versenyen Románia csapata az ötödik lett. A román csapat a politechnika négy mérnökéből állott.

— A jugoszláv kormányválság. Belgrádból jelentik: A király Marinkovic külügyminisztert bízta meg a kormányalakítással. Politikai körök nem biznak abban, hogy Marinkovicnak sikerül kabinetet alakítani.

— Nem helyezik át a Népszövetséget Genéből. Londonból jelentik: A Daily Telegraph közlése szerint a Népszövetség székhelyét a különböző befolyások és nyomások dacára sem helyezik el. A vitának mindenesetre egy eredménye van: az hogy a svájci hatóságok előzékenyebbek lesznek a népszövetségi tisztviselőkkel szemben.

— Olasz-jugoszláv határincidens. Milánóból jelentik: Az olasz-jugoszláv határon levő Selze községnél, az adelsbergi cseppkőbarlangnál három ismeretlen ember rálott egy olasz járőrre. Három olasz katona súlyosan megsebesült. A tetteseknek teljesen nyomaveszett.

— Előléptetik a városi tisztviselőket. A permanens bizottság mai ülésében a városi tisztviselők előléptetésének ügyével foglalkozott. A bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a tisztviselőket egy ranggal előléptessék és elhatározta, hogy ezt a ma hozott határozatát a minisztériumhoz küldi fel jóváhagyás végett.

Feloszlatták a bucaresti-i diákgyűlést.

Három orvostanhallgatót letartóztattak.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A hatóságok tegnap betiltották a Gutenberg-otthonba összehívott diákgyűlést és a megjelenteket szétoszlatták. Három orvostanhallgatót, akik izgató röpiratokat osztogattak, letartóztattak és a hadbírósnak adták át. A kormány különben elhatározta,

hogy teljes energiával fojt el minden diákmozgalmat. Azt a három diákot, akiket tegnap röpiratok osztogatása miatt letartóztattak, ma átkísérték a hadbíróshoz. A diákotthonokba összehívott diákgyűléseket betiltották. A rendfenntartó intézkedéseket maga Popescu tábornok, hadtestparancsnok ellenőrzi.

Aradváros vezetősége lemondott a kávéházi záróradijakról.

(Arad, február 21.) Érdekes átiratot küldött ma Aradváros vezetősége az államrendőrségnek. Mint ismeretes, a rendőrség a kávéházi zárórameghosszabbításért 400 lejes illetéket szed be esetenként, ami részben az állami, részben a városi adóhivatalba folyik be. A zárórameghosszabbításból beszédett illeték meglehetősen tekintélyes összeget tett ki évente. Nemrég azonban a minisztérium figyelmeztette a várost arra, hogy csak szigorúan a törvény által engedélyezett illetékeket szedje, amelyek a minisztériumból küldött költség-

Érdekes átirat ment a városházáról a rendőrségnek.

vetési típusban névszerint szerepelnek is. A napokban megérkezett az avizált költségvetési típus és a város pénzügyi osztálya azt konstata, hogy a bevételek között nem szerepel ez a záróra-illeték, mire most a város vezetősége átiratban közölte a rendőrséggel, hogy a mai naptól fogva nem reflektál az ilyen címen beszédett összegekre. A város átirata nyomán előreláthatóan leszállítják a zárórameghosszabbításért szedett eddigi illetéket, a város által visszautasított összeg arányában.

— Georgescu prefektus Bucurestibe utazott. Georgescu János prefektus ma Bucurestibe utazott, ahol résztvesz a belügyminiszter által összehívott prefektusi értekezleten. A prefektus, aki néhány napig marad Bucurestiben, ezuttal több fontos aradi és aradmegyei problémát terjeszt a minisztérium elé és egyben jelentést tesz az aradi munkanélküliségről és azokról az intézkedésekről, amelyeket a hatóságok a munkanélküliek nyomorának enyhítése érdekében eddig foganatosítottak.

— Az angol bizottságot barátságosan fogadták Kalkuttában. Londonból jelentik: Az angol alsóházi indiai alkotmányozó bizottság Kalkuttába érkezett, ahol váratlanul szívélyesen fogadták.

— Magyar főuri esküvő Párisban. Párisból jelentik: Fényes esküvő volt tegnap a francia fővárosban. Zichy Tivadar gróf Jensten Xéniával kötött házasságot. Mindketten magyar nemzeti viseletben voltak.

— Hidegre fordult az idő Romániában. Bucurestiből jelentik: Ma éjszaka az egész országban megváltozott az enyhe időjárás. Bucurestiben valóságos ciklon van, amely a külvárosokban jelentékeny károkat okozott. Néhány vonat is késéssel futott be a fővárosba.

— Az aradi vágóhid új felülvizsgálója. A vágóhídi panamák ügyével kapcsolatban a város elhocsátotta állásából Creste Alexát, a panama egyik főbűnösét. Ma felvették helyébe Jurcutiu Damián volt rendőrt, aki ma délben letette a polgármester kezébe a hivatali esküt.

— Lechner Jenő építi a budapesti fogadalmi templomot. Budapestről jelentik: Ma ülést tartott a Ferenc közsef fogadalmi templom bizottsága. Az ülésen úgy döntöttek, hogy a tisztviselőtelepi templomot Lechner Jenő műegyetemi tanár tervei szerint építik fel.

— Megnyit a telefonforgalom Stockholm és Amerika között. Stockholmból jelentik: Ma megnyitották a kereskedelmi telefonforgalmat Stockholm és Amerika között.

Gramophonok és lemezek óriási választékban Hegedüs-cégnél

— Becsületsértésért ötezer lej. Az aradi törvényszék III. szekciójának büntető tanácsa felebbvitel folytán ma tárgyalta Adus-Aczél Sava aradi háztulajdonos ügyét, aki ellen becsületsértés címén egyik lakója, Luca Onora aradi tanárnő tett feljelentést. A felek és a tanúk meghallgatása után a törvényszék 5000 lej pénzbírsággal sújtotta Adus-Aczél Savat.

— Sirkőavatás. Néhai Friedmann Ignác sirkőelavatása i. hó 26-án d. e. 11 órakor lesz a siriai (világosi) izr. temetőben.

— Tűz az óbudai gázgyárban. Budapestről jelentik: Ma reggel az óbudai gázgyárban kigyulladt a koksztélep. A tűzoltóság nagy apparátussal vonult ki és rövidesen lokalizálta a tüzet.

Dön kozak korus febr. 23-án

este 1/2 10-kor a Városi Színházban.

Már csak néhány jegy kapható Sándor F.-nél

— Hogyan házasodjanak a nem román állampolgárok Romániában? Beszámoltunk nemrégiben arról, hogy az aradi városi anyakönyvi hivatalhoz rendelet érkezett, amely szerint azok, akik nem román állampolgárok, azonban idegen állampolgárságot sem nyertek el, illetőségi bizonyítványuk felmutatása mellett megeskethetők. A város ebben az ügyben ma felterjesztést intézett a minisztériumhoz, leszögezve, hogy nagy számban vannak olyanok, akik nem román állampolgárok, idegen állampolgárságot sem nyertek el, de illetőségi bizonyítványt sem tudnak felmutatni, vagy szerezni. Az érkezett rendelet nem mondja meg világosan, mi történjék ezekkel. Kéri a felterjesztés a minisztériumot, terjessze ezt a kérdést a minisztertanács elé, amely döntsön, milyen feltételek mellett eskethetők meg azok, akik ebbe a kategóriába tartoznak.

— Ötszázötven vagon tüzfát vesz Arad. A város vezetősége már most gondoskodik arról, hogy a város jövő évi tüzelőanyag szükséglete idejében fedeztessék, nehogy az idén is megtörtént késés állhasson be. A permanens bizottság mai ülésén elhatározta, hogy 60 napos terminussal árlejtést ír ki 550 vagon fára, a város jövő évi kvótájának beszerzésére.

— Mozsok tisztelgése a magyar hercegprimásnál. Budapestről jelentik: Dr. Serédi Jusztinián hercegprimás ma fogadta a magyar moztulajdonosok küldöttségét, amely díszes albumot nyújtott át a hercegprimás bevonulásáról és felavatásáról készített filmekből. A hercegprimás megköszönte a figyelmességet.

— Veszettkutya garázdálkodása az aradi uccákon. Nagy riadalmat okozott ma délután a Mihály-uccában egy hatalmas veszettkutya garázdálkodása, amely megharapott egy négy éves kisgyereket. A beteg állatot izgalmas hajszá után egy rendőr lelőtte. Érdekes, hogy a veszettkutya, mielőtt a gyermeket megharapta volna, megtámadott egy kisebb kutyát és azt felfalta. A megmaradt gyermeket azonnal elszállították a cluj (kolozsvári) Pasteur-intézetbe.

— Befejeződött a berlini sakkverseny. Berlinből jelentik: A sakkverseny utolsó fordulójában Steiner legyőzi Rétit. Az első díjat Niemzovics nyerte el 10 ponttal, második 9 és fél ponttal Bogoljubov, harmadik 8 ponttal Tartakower, negyedik 7 és fél ponttal Johner. Ezenkívül Helling 7, Steiner és Réti 6 és fél, Saemisch 6, Ahues 5 és fél, Stolz és Schlage 4 és fél, Leonhardt és Koch 4 ponttal. Steiner a fődíjasok ellen elért legjobb eredményre kitűzött 200 márkás különdíjat nyerte el.

— Hat jelölt küzd Amerika elnökségéért. Washingtonból jelentik: Az elnökválasztási küzdelem már Amerikaszerzte megindult, eddig hat hivatalos jelölt küzd az elnökségért. A demokratapárti Smith, Newyork állam kormányzója, valamint öt republikánus jelölt: Hoover kereskedelemügyi miniszter, Dawes tábornok, Willis szenátor, Watson szenátor, Lowden volt kormányzó.

— Propaganda-előadás lesz Aradon a repülésről. A város vezetősége értesítést kapott a romániai Aeróklubtól, hogy Popovicu András repülőkapitány február 26-án előadást tart Aradon „Lindbergh utja és az Atlanti óceán átrepülése” címmel, amelyet vetített képekkel kísérnek. A város az előadás céljára a kapitány rendelkezésére bocsátotta a Kulturpalota nagytermét.

— Aradi árvák a tüdőkörházban. A Regina Maria aradi árvaház átiratban értesítette a várost arról, hogy az ott elhelyezett árvák közül kettő tüdőbajban szenved és kéri a várost, helyezze el a két gyermeket a tüdőszanatóriumban. A város vezetősége dr. Cucu Vazul városi főorvos előterjesztésére ma elrendelte, hogy a két árvát vegyék fel az aradi városi tüdőkörházba.

— Aradmegyei orvos a vérnyomás csökkentéséről. A mai postával a következő levelet kaptuk: Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur! Nb. lapjának e hó 16-iki számában „Uj vérnyomáscsökkentő szer” című közleményében a következő áll: „A magas vérnyomás komponensei közül a leglényegesebb a kis erek görcsösen összehúzódott volta, aminek például az agyvérzések létrejötténél is döntő szerepe van. Ezt a feltevést dr. Schwartz Fülöp frankfurti tanár bonctani bizonyítékokkal is alátámasztotta”. Erre van szerencsém a következőket megjegyezni: a kis erek görcsös összehúzódását én irtam le az orvosi irodalomban először (Orvosok Lapja Timisoara, 1922. év 9. szám) s midőn Schwartz tanár a „Gyógyászat” 1926. évi karácsonyi számában a fenti közleményt közölte, levélben kértem a „Gyógyászat” szerkesztőségét annak közlésére, hogy ezt én már 4 év előtt leirtam. E levél a „Gyógyászat” 1927. febr. 6-iki számában meg is jelent. Midőn e sorok közlését nb. lapjában kérem, fogadjon Főszerkesztő Ur köszönetemet érte. Chisineu-Cris, 1928. február hó 20-án. Kiváló tisztelettel: Gross Sándor, orvos.

— Becskereki volt diákok találkozása Pesten. A becskereki felsőkereskedelmi iskolát és főgimnáziumot ezelőtt 20—25—30 évvel végzett iskolatársak március 3-án Budapesten találkozót tartanak. Akik ezen a találkozón résztvenni óhajtanak, jelentsék be ebbeli szárdékukat Pásztor (Preis) Bélánál Budapest, VI. Nagymező-ucca 18.

— Elcsereált hócipő. Az aradi Magyar Bál rendezősége közli, hogy a főpénztárnál elhelyezett hócipők véletlenül elcserelődtek. Az idegen hócipő elvívóját kéri a rendezőség, hogy a tévedésből elvitt hócipőt juttassa vissza.

Műsoros táncest Soborsinban. A soborsini ifjúság e hó 18-án nagyszerű, műsorral egybekötött táncmulatságot rendezett a soborsini római katolikus hitközség javára. Figyelmet érdemlő körülmény e kis községben, ahol nem nagy a választék a szereplők között, hogy a műkedvelő gárda minden egyes tagja megállta a jogos kritikát és igazán élvezetes estét nyújtott a közönségnek, aránylag nehéz darabban: Tóth Ede „Falu rossza” című 3 felvonásos népszínművében. A kitűnő zamatú és őserőtől duzzadó Gonosz Pista szerepét Neidenbach Ferenc alakította eredeti humorról, mely a közönséget az egész darabon végig farsangi jókedvben tartotta. Gondör Sándor szerepében Jalgóczy István — mint mindig — feltűnően jól adta a duhaj, felbőszített és elkeseredett, de emellett jószívű legényt. A kackiás menyecske: Finom Rózsai szerepét Szabó Gyuláné játszotta és énekelte, szerepéhez hű reprezentációval és kitűnő hangjával. Elsőrangú volt Fehedi Boris szerepében Szántó Teréz. A falusi vénasszony: Gonosz né sipitózó alakja Varró Károlyné játékosan hosszantartó tapsban részesült. A többi szereplők is mind jól játszottak. A nagy erkölcsi eredményért és jó megrendezésért ifj. Erdélyi Gyuláné és Binder Lajosé minden érdem. Az énekszámokat Haski Elvira kísérte. Műsor után tánc következett, amely reggelig tartott.

A stabilizációs kölcsön biztosítása.

Az új alkormányzó amerikai és londoni utja.

(Az Aradi Közlöny bucuressi-i tudósítójának tévirata.) Chiriacescu alkormányzó utazására vonatkozólag közlik, hogy a Banca Nationala helyettes kormányzója Newyorkban a Federal Reserve Bank igazgatójával, Stron-

geval fog tárgyalni, azután Londonban folytatja tanácskozásait Titulescuval együtt, aki arra az időre szintén az angol fővárosba érkezik. Utazásának célja a stabilizációs kölcsön biztosítása.

Feloldották a Palcu Lázár elleni zárlatot.

A timisoarai tábla érdekes döntése az aradmegyei szőlőbirtokos váltóügyében.

(Arad, február 21.) Emlékeztet, hogy Palcu Lázár vagyonbukott pancotai szőlőbirtokos ellen Elian Victor cluji bornagykereskedő család címén fellejtést tett az aradi ügyészségen. Fellejtésében azzal vádolta meg Palcut, hogy az általa kiállított és két millió lejről szóló fedezeti váltót, amely mint betéti váltó, egy aradi pénzügyintézetnél volt letéve, a szőlőbirtokos egy másik aradi pénz-

intézetnél leszámoltatta. Elian fellejtésére a vizsgálóbíró bünygyi zárlatot rendelt el, amelyet az illető érdekelt pénzügyintézet felfolyamodására a timisoarai tábla ma feloldott s így a bank még a mai nap folyamán visszakapta a két millió váltót. Döntését a tábla azzal indokolta meg, hogy Palcunak s így a pénzügyintézetnek is jogában állott a váltókat for-

Jón!
Jón!
Jón!

„Heidelbergben vesztettem el a szívemet...” Erzsébet-Mozgóba.

Főszereplők: VIVIAN GIBSON és HARRI HALM. (Nem léveztendő össze a régi Heidelbergi diákléttel.)

Csütörtökön kezdődnek az adókiutések Aradon.

Negyven-ötven adókiutést eszközöl naponta egy bizottság. Az adózó megfelelő iratokkal igazolhatja bevallásait.

(Arad, február 21.) A kereskedelmi, ipari és összjövedelmi adókiutó bizottságok — mint ismeretes — február 23-án kezdik meg működésüket. Az aradi pénzügyigazgatóság már napok óta ezerszámra kézbesített az idézéseket az adókiutó tárgyalásokra, amelyek közül az egyes bizottságok átlag 40—50 adókiutést fognak eszközölni naponta. A speciális bizottságokkal együtt tíz bizottság végzi a kiutéseket s az egyes bizottságok emelet- és szoba-számát a pénzügyi palota főbejárójánál kifüggesztett táblán közlik, de fel van tüntetve különben az idézésen is. A bizottságok — mint a múltban — délelőtt és délután egyaránt végzik az adókiutéseket mindenkire sor kerül azon a napon, amikor beidéztek. Az adózó, meg nem jelenése esetében az illető bizottság elsősorban természetesen a bevallott jövedelmet veszi alapul, de hogy az esetleges túlkivetés elkerülhető legyen, minden adózónak érdeke, hogy személyesen megjelenjen adókiutési tárgyalásán és védje érdekeit. Abban az esetben, ha távollétében kiutott adóját az illető meg nem jelent adózó nem találja reálisnak, felebbezését csak akkor

fogadják el, ha a felebbezési bizottság előtt kellőképpen igazolni tudja távollmaradásának okát. Az adókiutési tárgyalásokon a következő vagyoni helyzetre vonatkozó bizonyítási irások alapján állapítja meg az adókiutó-bizottság az adóösszeget: kereskedők és iparosok kötelesek betérjeszteni üzleti könyveik másolatát, adósságaikat feltüntető bankpapirokat és mérlegüket, illetve veszteség- és nyereségszámlájukat. Az iparosok ezenkívül még ki kell, hogy mutassák a műhelyükben, illetve ipartelepeiken üzemben levő gépeket és az alkalmazottak létszámát. Összjövedelmi adót fizető munkások és alkalmazottak munkaadójuk igazolását kötelesek felmutatni, amely feltünteteti az élvezett havi, illetve évi jövedelmüket. A szabad pályán élő intellektuális adóját szintén az összjövedelmi adókiutó bizottságok állapítják meg. Ezeknek az adóalapot meghatározó vagyoni helyzetükre vonatkozó adatait az orvosszövetség, a mérnöki testület, illetve az ügyvédi kamara szolgáltatja be. Az adókiutéseknél feltétlenül szükséges az igazoló irásokat bemutatni, az adózónak tehát saját érdeke, ha minél előbb beszerzi azokat.

Arad iparosság

elbucszította a távozó farsangot.

Az aradi csizmakészítő iparosság hagyományos hushagyókeddi reggelije. — Az aradi iparosok megvendégelték az aradi menház lakóit.

(Arad, február 21.) Kedves tradíció és a múlt soha el nem muló emléke az aradi „csizmadia” hushagyó keddi bucsuzása a távozó farsangtól. Amikor ezernyi színes, kedves kép között koccintanak a kimuló farsang felett és hangzik a sok, szép összetartásra buzdító szó és meghitt baráti körben megpihen a robotos ember a fehér asztalnál. Ez a bensőségesen szép hagyományos ünnep ma délelőtt volt ezidőn az aradi iparos-Öthonban. Arad iparossága nagyszámban vonult fel az aradi csizmadia híres hushagyó keddi reggelijére, de résztvett azon Arad városának több notabilitása: dr. Angel István polgármester, dr. Batabás Béla, az aradi Magyar Párt elnöke, Zima Tibor volt képviselő, Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár, Steigerwald Alajos, az aradi ipartestület elnöke, dr. Gabos Jenő, az iparosság ügyésze, valamint Mihajloviits Gyula tűzoltó főparancsnok, Steigerwald Alajos elnöki bevezető-beszédben dr. Angel István polgármestert soronkívüli csizmadia díszmesterré avatja, majd főlzabadják Jac Endrét, míg Pacuraru Brutust, Angeli Sebőt, Went Manót, Földes Imrét, Petőfi Demetert, Fock Gábort, Sipos Imrét, Fodor Jánost, Győző Alfrédet, Buday Mihályt, pedig inasokká fogadják. Több tréfás hangulatu beszédet mondtak el ezután Havancsák József, Sólalvi György, Szász Pál Zabb István és még többen.

ma dr. Barabás Béla beszélt szívhezszó mellegszéggel. Steigerwald Alajos Gabos Jenő dr. tiszteletbeli mesterré való nyilvánítását kéri, amit a jelen voltak egyhangú lelkesdéssel vesznek tudomásul. Gabos Jenő dr. köszönete után Sólalvi György Kallós József színházi titkárt ajánlja tiszteletbeli mesternek, amire Kallós József mond humoros választ. Koncsek Lajos, Szász Pál, Nagy Alajos, Havancsák József főlzólalásai keltek még igen jó hangulatot. Majd Zima Tibor mondott beszédet, utána pedig Angel István intézett közvetlen szavakat az iparossághoz s sajnálkozását fejezi ki, hogy távoznia kell sürgős ügyei miatt. Steigerwald Alajos, Went Manó s még igen sokan szólaltak föl a kedélyes és mulatságos összjövetelen, amelynek résztvevői csak a délutáni órákban távoztak a fehér asztal mellől.

Ugyancsak bensőségesen meleg farsangi bucsuzás volt a nádor-uccai Polgári Menházban a mai napon, ahol az aradi husiparosok — régi szokás szerint — a nimcsstelen bennlakókat vendégelték meg. Itt is megjelent Angel István dr. polgármester, aki megígérte, hogy a jövő esztendőben gondoskodni fog arról, hogy a Polgári Menház városi támogatást kapjon. Előzőleg Szida Lázár üdvözölte a bennlakókat. A polgármester főlzólalása után Olariu Iustin, Mizera József, Schamberger László beszéltek. Meghitt kedélyes jókedv jellemezte a pompás összjövetelt, amelynek megható voltában (a bennlakók ezt se tudták sirjanak, vagy nevéssenek a sok földi jó láttára) kedvesen kellemes hangulatot teremtett az iparosság együttérző összetartása és baráti szeretete.

Három—négy száz munkanélkülit élelmez Aradváros.

Hivatalosan megállapították az ellátandók pontos létszámát.

(Arad, február 21.) Az aradi városi népkonyhánál most már megszokott mederben folyik a munka az aradi munkanélküliek élelmezésére. Átlagosan napi 8000 lejbe kerül a városnak az élelem, amelyet a népkonyha részére beszeréz és kioszt azok között, akik a különböző listákon szerepelnek. Ma különben tovább folyt a végleges élelmijegyek kiosztása, amely holnap délre előreláthatólag befejeződik és így holnaptól kezdve már csak azok részesülnek ellátásban, akiknek végleges jegyük van. Az első kimutatásokban szerepelt 1090 ellátatlan közül valószínűleg mindössze 300—400-an maradnak csak meg. A hivatalos rostálások után három—négy száz olyan munkanélküli van Aradon a hatósági megállapítá-

sok szerint, akiket most a végleges lista alapján élelmezni fog a város. Egyben a munkanélküliek segélyezésére megalakult hatósági bizottság folytatja azoknak összeírását, akiket gyorssegélyben kíván részesíteni és a napokban újabb pénzkiosztás is lesz a munkaügyi felügyelőségen.

Itt írjuk meg, hogy mint ismeretes, a munkaügyi felügyelőség előtt történt tüntetés alkalmával a rendőrség öt embert vett őrizetbe. Az igazoltatás és kihallgatás alkalmával kiderült, hogy az öt közül kettőt betörésért körözttek, egy pedig katonaszökevény volt. A rendőrség átadta őket az illetékes hatóságoknak.

Irodalom és művészet

* Az aradi városi színház műsora. Szerda: A krétakör, kínai legenda zenekísérettel és énekszámokkal. (Bemutatóelőadás. C. bérlet.) Csütörtök: A krétakör, kínai legenda zenekísérettel és énekszámokkal. (A. bérlet.) Péntek: A krétakör, kínai legenda zenekísérettel és énekszámokkal. (B. bérlet.) Szombat d. u. 5 órákor: Süt a nap; este: A szerelem rózsái, táncos és énekes revü. (C. bérlet.) Vasárnap d. u. 3 órákor: Mesék az írógepről, operett. (Mérsékelt helyárad.) Délután 6 órákor: Krétakör, legenda. (Mérsékelt helyárad.) Este 9 órákor: A szerelem rózsái, táncos és énekes revü. (A. bérlet.)

* N. Lovich Ilonka költeményei. Irigylően boldog lehet a költő, ha tényleg úgy és abban a világban él, amit versei visszaadnak. Körülbelül ez az impressziója az embernek, ha N. Lovich Ilonka költeményeit elolvassa, a mik kötetbe gyűjtve most jelentek meg a könyvpiacra. A költő, aki kétségtelenül talentumos lírikus és meglehetősen technikai felkészültséggel is rendelkezik, valami egész külön, némileg fantasztikus világot teremtett — verstémái számára. Ennek a világnak vajmi kevés köze van a valóságos élethez és annak esetleges hus-vér szépségeihez, legkevesebb pedig — igazságaihoz. Arról, hogy jó volna-e abban a képzelt és néhol erősen kasirozott műéletben szordinóval sóhajtozni és főleg földöntúli mosolyokban vegetálni, sokat lehetne beszélni, de a dolog ez a része nem is lényeges. Mindenki úgy él, ahogy tud, sőt úgy is ír mindenki, ahogy tud. Lovich Ilonka ebben a könyvében kiválóan megalkotott, gyönyörű színű művirágokat gyűjtött csokorba. Megindítóan kellemes, illatos (parfümtől) művirágokat, de — művirágokat. Nem is lehet mást kifogásolni ezen a csinos kiállítású könyvecskén, amelynek még ibolyaszerepenyén címet sem adott a költő, minthogy nagyon kevés köze van a valóságos emberi élethez, amiből pedig minden fakad. Még a líra is. Az ezt helyettesítő „új”, vagy „más” világ, amit Lovich Ilonka az olvasói elé tár, pedig nem pótol a mellőzöttért, mert strukturájánál fogva nem is pótolhat. Szép fatamorgana az csupán, mely bizonytalanul remeg a horizont alján, ha nagy meleg van. Egy azonban bizonyos: a közönség nagy része igen nagy gyönyörét találja majd ezekben a versekben, amik ábrándosan valószínűtlenek, finomak, erőtelnek és szépen csilingelők. Talán éppen ezért. (F. E.)

* „Te csak pipáld Ladányi” nyerte el a Vojnich-díjat. Budapestről jelentik: A Magyar Tudományos Akadémia Vojnich-bizottsága mai ülésén javasolja, hogy az 1927. évi Vojnich-díjat Csathó Kálmán „Te csak pipáld Ladányi” című vígjátékának adják ki.

* Az aradi színházi iroda hírel. A krétakör, Klabund világhírű legendája, amely a világ összes nagy színpadjaiban diadallal járta végig, szerdán kerül színre először az aradi színházban, megelőzve Erdély összes színházait. Az aradi színház prózai együttese hatalmas munkát végzett Mészáros Béla rendezése mellett és bizonyos, hogy ambícióját siker fogja koronázni. Mindegyik szerep egy-egy kabinetfigura és a szereplőnek bőven nyílik alkalma egyéni játékra. A szerelmes királyt Mészáros Béla játssza, a szegény leány szerepe Pallay Mancinak jutott, az intrikus nőt Fekete Irén

személyesíti. A forradalmárt Jávör Alfréd viszi színpadra. Kallós József a rettenthetetlen bírót, Jung János a szeretőt, Kun Dezső a megmérgezett férjet, Károly Klári az anyát, Kiss Mariska a bábaasszonyt játssza. A krétakör a premiéren kívül egyelőre csütörtökön este kivételesen 7 órai kezdettel A. bérletben és vasárnap délután 6 órákor mérsékelt helyáradal kerül színre. — A Szerelem rózsáival a színház megtalálta azt a vonzó darabot, amely végtelenül tetszik a közönségnek. Minden este zsufolt nézőtér gyönyörködik a revü zenéjében, az ötletes szövegben és a nagyszerű rendezésben. A közönség óhajára a színház igazgatósága még ezen a héten többször tűzte műsorra a nagyszerű revüt. Szombat este és vasárnap este is színre kerül a revü. — A Mesék az írógepről, az idei szezon-nagy slágeroperettje kerül színre vasárnap délután 3 órákor mérsékelt helyáradal mellett. A szerepeltetés ugyanaz, mint a premiéren volt. Szombat délután 5 órákor egészen olcsó zónaárban a „Süt a nap” nagyszerű vígjáték kerül színre.

* Börtsök képkiallítása a Minorita Kulturház emeletén.

* Az aradi Schubert-émlékünnepély legki magaslóbb művészi eseménye Schubert legpoétikusabb kompozíciója, a Forellen-kvintett lesz. Oly kiváló zenészek, mint dr. Kell József, Kell Rezső, Fiedler Klári, Doka Miklós és dr. Szelle Károly adják elő a halhatatlan zemenívet. A március elsején a Minorita Kulturházban rendezendő centennáriumi jegek már válthatók Oláh Sándor könyvkereskedésében, a Minorita-palotában.

* Az Ex Libris februári kettős száma a megszokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. A vezető cikk az ujesztendő irodalmi jubiléit mutatja be, a tárcarovatban Dosztojevszky rendkívüli érdekességű, eddig nem ismertett levelével találkozik az olvasó. Különös érdeklődésre számíthat az új Goncourt-díj eddig ismeretlen nevű nyertese, akinek új regénye felett két ország civódik és a Daedalus, Icarus és Tantalus című hosszabb közlemény, amely a tudomány fejlődésének szédítő perspektíváját mutatja be. A valóban közszükségletet kielégítő információs folyóirat előfizetési ára rendkívül olcsó, egész évre 160 lej. Szerkesztősége és kiadóhivatala Cluj, Str. Matia No. 1.

* RÁDIO-MŰSOR. Szerda, február 22. Wien—Grác. 22. Könnyű zene. — Berlin. 19.30. Operaelőadás. — Boroszló. 20.10. Oratórium. — Frankfürth a. M. 20.15. Szimfonikus hangverseny. — Leipzig. 21.20. Szórakoztató zene. — Milano. 21. Operaelőadás. — München. 21.30. Énekhangverseny. — Pozsony. 19.45. Gramofonzene. — Prága. 22.20. Hangverseny. — Róma. 20.45.

UR AN IA BA N	5, 7 és 9 órákor
	Ma utóljára
	Maciste
	a hegyek királya
	látványos kalandor film.
	Kibővített zenekar.
Holnaptól	Közkívánatra
DON X	
Douglas Fairbanks-al	

ERZSEBET MOZGO.

Aradon premier!

Ma d. u. 5, 7 és este 9 órákor szenzációs, modern szalon vígjáték

„Párisi fruska”

főszerepben: Norma Shaorer.
Fanamet-film. Rendes olcsó helyáradak.

Jön! Heidelbergben vesztettem el a szívemet.

Kvartett. — Stuttgart. 20.15. Szimfonikus hangverseny. — Zágráb. 20. Operaelőadás. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.30. Szimfonikus hangverseny. 19. Hangverseny. 21.05. Cigányzene.

A materializmus a múlté

Darwin csak az 'érem egyik oldala — mondotta dr. Páll Gábor, aki ma „Az élet és forma evolúciója teozofiai szempontból” címen előadást tartott Aradon. — Az ásványok élnek a növények éreznek és az állatok gondolkodnak.

(Arad, február 21.) Ma este 6 órákor a Iosif Vulcan iskola dísztermében nagyon érdekes előadást tartott dr. Páll Gábor az élet és forma evolúciójáról teozofista szemüveggel nézve. A nagyterem egészen megtelt feszülten figyelő hallgatósággal, amely nagyjából intelligens emberekből állott. Férfiak, nők, öregek, ifjak hallgatták az előadót, aki meggyőző módon ismertetett egy új, tudományos rendszert.

A materializmus a múlté — mondotta a főbbek között dr. Páll Gábor. — Eddig az emberek és az egész tudományos világ a dolgok külső fejlődésére fordították figyelmüket, de most már mindenki feszülten keresi és kutatja a bensőt, az ént. Darwin nyitotta meg a fejlődés kutatásának kapuit, de ő csak az anyagra fordította figyelmét, ép ezért ő csak az egyik oldala az éremnek. Nemcsak az anyag fejlődik, hanem az anyagot összetartó erő, az élet is. Egy élet. Ez az abszolút nagy Élet, amit mi konkrétusainknál fogva fel nem foghatunk. Minden, ami van, belőle származik, minden ennek az Életnek csirája, amely magán viseli kifejlődve annak jellemző tulajdonságait. Ennek a nagy Életnek — amit olykor az Isten elnevezéssel helyettesített az előadó — három főtulajdonsága van: az akarat, a bölcsesség és a tevékenység. Az említett három főtulajdonság azonban csak pozitív megnyilvánulása az Életnek. A negatív megnyilvánulása: az anyag. Amint az elektromos áram terjedéséhez és hatásmegnyilvánulásaihoz valaminő vezető szükséges, éppúgy az akarat működéséhez anyag kell. A legfinomabb anyag, amit ismerünk az éther, de fel kell tételeznünk, hogy ennél finomabb anyagok is vannak. Ilyen a teozofisták szerint az asztrális anyag, ami az érzelmeket közvetíti és a legfinomabb: a mentális anyag, amely a gondolatok terjesztését eszközli. Az Élet egy csirájának életakarása hat az anyagra és ennek következményeként előáll az első életstádium: az ásványi állapot. Hogy az ásványokban élet van — mondotta dr. Páll — az nyilvánvaló. Nem kell egyebet tenni, csak megfigyelni egy kikristályosodást. A fejlődés másik foka, ami az asztrális anyag közbenjöttével történik az életakarás folytán: a növényi állapot. Tudományosan eldöntött dolog, hogy a növények éreznek. A harmadik fejlődési fok a mentális anyag közbenjöttével az állati állapot. Az állat gondolkodik, ha nem is értelemmel. Mindhárom tulajdonságot összeköti az emberi értelem és így az ember tekinthető a végső fejlődési foknak.

Az előadó ezután számos érdekes példával és hasonlattal illusztrálta a mondottakat. Az egybegyűlt előadása után lelkesen megtapsolták dr. Páll Gábort.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Férfi fehérneműek gyári áron kaphatók I-ma minőségben Berán Béla
férfi fehérnemű készítőnél. Mérték után is! Arad, Str. Greceanu 5.
 (Perényi-uca 5. szám).

KÖZGAZDASÁG.

Az Aradmegyei Takarékpénztár mérlege.

A multesztendei mérleg az intézet minden irányban való erőteljes fejlődését mutatja

(Arad, február 21.) Az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósága az e hó 21-én megtartott választmányi ülésén beterjesztette az 1927. évi zárszámadásokat, amelyek ennek az előkelő és közbizalomnak örvendő intézetnek fejlődését mutatják.

Az intézet kimutatott saját tőkéi az elmúlt évben 14 millió lejről 24 millió lejen feleli összegre emelkedtek, míg a váltótárca ál-

ladéka 48 millió lejről 91 millió lejre, a betétek álladéka pedig 112 millió lejről 145 millió lejre emelkedett. Az 1927. évi tiszta nyereség a mult évi áthozattal együtt 4 és fél millió lejre rug, amiből az igazgatóság az ez évi március 3-án megtartandó évi rendes közgyűlésnek, a mult évnek megfelelő, vagyis részvényenkénti netto 80 lej osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni.

Zürichben 3.18'50, Párisban 15.65 a lej

Helyi valutaárak. (Február hó 21.)
 Kifizetések: Berlin 39.10, Newyorki 163.50, London 798.50, Páris 6.46, Milánó 8.68, Prága 4.86, Budapest 28.63, Zágráb 2.88, Bécs 23.07, Zürich 31.50. — Áru: Márka 39, dollár 163, angol font 795, francia frank 6.60, olasz líra 8.70, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.50, dollár 161.50, angol font 790, francia frank 6.40, líra 8.50, cseh korona 4.78, pengő 28.60, dinár 2.78, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — Irányzat: Lanyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 21.)
 Berlin 124.08, Newyorki 519.95, London 2534.75, Páris 20.44, Milánó 27.54, Prága 15.41, Budapest 90.87.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.19, Varsó 58.30, Bécs 73.22.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Február hó 21.)
 Berlin 124.10, Amsterdam 209.15, Newyorki 519.82.50, London 2534.75, Páris 20.44, Milánó 27.54, Prága 15.40.50, Budapest 90.85, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.10.50, Varsó 58.30, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Február hó 21.)
 Devizák: Páris 6.40, Berlin 38.90, London 794.12, Newyorki 162.87, Milánó 8.62, Zürich 31.40, Bécs 22.90, Prága 4.80, Budapest 28.40. — Valuták: Napoleon 648, márka 38.90, leva 1.19, török líra 0.84, angol font 795, francia frank 6.55, svájci frank 31.40, olasz líra 8.70, drachma 2.18, dinár 2.86, dollár 162, lengyel zloty 18.30, osztrák schilling 23.10, pengő 28.40, cseh korona 4.80.

= Felhívás a külföldi állampapír-tulajdonosokhoz. Az aradi pénzügyigazgatóság közli: A pénzügyminiszternek tudomására jutott, hogy még vannak az egyesek birtokában 1914. év előtti kibocsátású osztrák, vagy magyar állampapírok. Felhívja tehát mindezen tulajdonosokat, hogy ezen értékpapírokat sürgősen tegyék le az aradi pénzügyigazgatóságnál felterjesztés végett, hogy a pénzügyminiszter a tulajdonosoknak kiutalja az esedékes kamatokat. Ez az intézkedés az értékpapírtulajdonosok érdekében történt, hogy a minisztérium ezuton módot adjon nekik az értékesítéshez, más mód nem lévén azok valorizálására.

= Az elfagyott szőlők felismerését és metszését ismerteti a Növényvédelem és kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl a gyümölcsfák trágyázásáról, az otthon elvégezhető talajvizsgálatról, a gyümölcsfacsemeték vásárlásáról és ültetéséről, a virágmagvak vetéséről, a torma és vereshagyma telepítéséről, a melegágy készítéséről, az oleanderről, a szőlő ifjításáról és téli permetezéséről, a kőszméte lisztharmataról, a házilag készíthető gyümölcsfakarbolineumról stb. A két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51., IV. 5) e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

= A drogériák új zárórája. A munkaügyi minisztériumtól ma leirat érkezett az aradi ál-

lamrendőrséghez, amelyben a munkaügyi minisztérium a drogériák zárórájáról intézkedik. A drogériák eddig este nyolc óráig tarthattak nyitva, míg most a miniszteri rendelkezés értelmében október 1-től március 1-ig csak 7 óráig tarthatják nyitva üzleteiket. Március 1-től október 1-ig azonban a régi rendelkezés áll fenn, vagyis a drogériák esti zárórája ekkor továbbra is nyolc óra lesz.

Titokzatos akták az olasz haláron

Egy elsőosztályú utasnál gyanus iratokat talált az olasz vámhatóság.

(Wien, február 21.) A bécsi rendőrfőnökségre pár nappal ezelőtt bizalmas jelentés érkezett arról, hogy Tarvisban, az olasz határon az olasz vámhatóság közegei egy a határt átlépő elsőosztályú utasnál gyanus iratokat találtak és azokat lefoglalták. A hír riasztólag hatott Bécsben, mivel a hadügyminisztériumból legutóbb fontos okmányok tűntek el és idegen állam birtokába jutottak. Másfelől viszont úgy tudják, hogy csupán régi keleti diplomáciai aktákról és hadijelentésekről van csupán ma szó, amiknek csak muzeális értékük van. A bécsi rendőrség már vagy nyolc napja kutatja a határon feltartóztatott utas kiletét, de eddig minden eredmény nélkül.

SPORT

A magyar magasugróbajnok Oradeára költözik.

Késmárky Kornél Oradeán akar trenirozni a kétméteres ugrásra.

Budapestről jelentik: Késmárky Kornél, Magyarország magasugró bajnoka, aki az elmúlt évben 194 centiméteres rekordugrásával az egész világon szenzációt keltett, nyilatkozott ma egy sportújságról, hogy az érdekes bejelentést tette, hogy rövidesen Oradeára költözik.

— Nem tudom mitevő legyek — mondotta — elment a kedvem teljesen a sportolástól, pedig annak idején nagy kedvvel láttam hozzá és több jó állást szalasztottam el miatta. Biztosan remélem, hogy az olimpiászon el tudom érni a két méteres ugrást.

Késmárky ezután elmondotta, hogy ha Ora-

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

deamarera is költözik. tréningjeit ott eszközölné, de a versenyekre állandóan Budapestre ráadulna.

O Kehrling bejutott a férfipáros döntőjébe. Nizzából jelentik: Kehrling és Ochslimann (Svájc) 6:1, 7:5 arányban győztek a Blanc-Ressalg-pár ellen, amivel bejutottak a férfipáros döntőjébe.

O Az autósebesség új világrekordja. Newyorkból jelentik: Campell kapitány Floridában új autósebesség világrekordot állított fel, óránként 332.97 kilométeres sebességgel robogva.

MOZI.

A Cigánybáró sajtóbemutatója. Ma délután tíz órakor szakemberekből álló intim közönség előtt folyt le a Cigánybáró sajtóbemutatója. Filmszínházak igazgatói és tulajdonosai, hírlapírók, színészek és művészek ültek a padsorokban, akik a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a Cigánybáró artisztikus szépségeiről. Még ezeket a szakembereket is, akik kritikus szemmel nézik a filmet, valóságos elbűvölte a Cigánybáró pompás kiállítás, a színészek játéka, különösen pedig a bájos Lya Mara mindent felülmúló Saffija. A sajtóbemutatón Róna Dezső elénekelt Strauss örökszép melódiáját a kibővített zenekar és a kórus kísérete mellett. Nagyon tetszett a magyar ruhás aradi urileányok eredeti toborzó-tánca, ami csak emeli az előadás nivóját. A Cigánybáró, ez a slágerfilm bizonyára meghódítja Arad közönségét is és a holnapi premieren zsúfolj ház fog gyönyörködni Jókai Mór halhatatlan remekművében. (—)

NYILTER.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.
 NYILATKOZAT.

Igaztalanul ránk sütötték egy döbbenetes vád bélyegét, ártatlanul feleséggel együtt súlyosan meghurcoltak, letartóztatottak, vizsgálati fogságba helyeztek és üzletünk közel egy félesztendeig lehuzott rollóival adott sajnálkozásra okot azok számára, akik becsületes kereskedői multunk tudatában, egy pillanatig sem hittek a vádaknak. Pártatlan volt a közönség véleménye, amint hogy igazságos és pártatlan volt az aradi törvényszék ítélete is. Ártatlanul szenvedtünk, de elégtétel volt a nagy nyilvánosság és a bíróság ítélete. Szívünkben nincs gyűlölet, nem kutatjuk, kinek állott érdekében meghurcoltatásunk, kik adtak tápot, kik sugalták a gyanút és a különféle vádak, rágalmakat. Mosakodjanak azok, akiknek ez lelkiismereti kényszer s akiknek szennyese a főtárgyaláson kitergetődött. Ma azonban megbocsájtnak nekik.

Szabó György és neje.

Vérszegények, sápadtak, legyöngültek és étvágytalanok
 legjobb erősítő és hizlaló szeré a
Ferrol Vastáplikőr.
 Egy üveg ára 95.— lej.
 Készíti: 298
 dr. Földes gyógyszerháza Arad

Hirdessen
 a 43 éve fennálló

Aradi Közlönyben

100 ezer darab elsőrendű nagy
tégla
 kisebb részletekben is azonnali szállításra napi áron alul eladó.
 Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1022

Kiállítások és Mintavásárok.

BUDAPEST: Március 17—29-ig. Tenyészállatkiállítás. Április 28—Május 7-ig. Mintavásár. WIEN: Március 7—22-ig. Mintavásár. LEIPZIG: Február 29—Március 19-ig. Mintavásár. TÁRSASUTAZÁS: Április 3—20-ig Budapest, Triest, Venezia, Firenze, Róma, Palermo II. oszt. 22800 lei. Vizum-vasúti kedvezmények, igazolványok kaphatók: J D F T Menetjegyhivatal színházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lei. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40. vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélvezzel ellátott kérdezősködékre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabérlővel csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sajtkészítők figyelmébe!!

A legkiválóbb sajt a schweizeri tejoltóval készül. Hatásos, nem romlandó készítmény. **EGGER & Co. R.-T. vegyészeti gyár, Ciuj.** Ugyanott kapható a Sajtkészítés kézikönyve 20 lej előzetes beküldése ellenében.

KICSI PAJTÁS 11 és 12 órákor keresem. Elutaztam. Kézcsókkal Kari. 1025

ALKALMAZÁS.

MOSÁST VALLALOK házaknál, darabszámra is. Kifogástalan, pontos és gyors munka. Ana Popa, Str. Popa Ioan Kusu No: 1. 1028

MOLNÁRSEGÉD nőtlen felvétetik Varsándi vizimalom. 998

ÜGYVÉDJELŐLTET vagy gyakorlati irnokot keresek azonnalra. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóiba kérek fizetési igények, gyakorlat megjelölésével és a belépési idő meghatározásával. 1003

NŐ vagy férfi hölgyfodrást keresek Tarzu-Muresre előnyös feltételekkel. — Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1021

JÓLFOZÓ mindenek szakácsnő felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1019

GYERMEKSZERETŐ intelligens hávezetőnő vidékre állást keres. Cim Győrffy „Mures” irodájában. 15303

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NYEST BOÁK, ebédlő háló, szalonberendezések, antik szalonok, asztalok, székek, ágyak, antik üvegszekrények, órák, sekreteres komód, porcellánok, dísztárgyak, ebédlődivány, kézimunkák, festmények, selvemkendők, lámpák, tükrök, ékszerdobozok, szamovárak, férfi öltönyök és kabátok, varróasztalok, zongorák, gyermekkoscsik stb. eladók. Salgóiné bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

ÜRES ládák eladók. Bővebbet „Uranul” irodában. Városházával szemben. 1024

VIZI malomberendezés eladó. Paulián György, Glogovác. 1018

MAGÁNHAZAKTÓL modern zongoráról árajánlatokat kér Alföldy Béla zenetanár Orastie. 1001

VELENCEI üveg csillár, márványszobor eladó. Megtekinthető 3-5-ig Str. Cloșca (Szt. László-u.) 14. emelet. 1026

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik salákat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműeket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóiné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Épületfa anyagok,

fenyődeszka, léc, gerenda, padozatdeszka, kerítésoszlop és cserép

olcsón beszerezhető:

AUFRICT MIKSA fatereskedésében

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) végén. Villanyüzemű fagymentesítő gépek.

ÜZLETEK.

KERESÜNK nagyobb faszint (pajtát) butortéc stb. beraktározására. Ajánlatok részletes leírással és méretekkel Pankotai Faipar Páncota címre. 1016

A belváros

központjában háromszobás magánház vízvezetékekkel, másra elfoglalható lakással 420.000 lejért eladó.

Kizárólagos megbízott: Győrffy „Mures” irodája Str. Unirei 13. 15303

200.- lejt

kereshetnek naponta ügyes varrógéppigynőkök praktikus cikk eladásával. (o)

Cim Str. Episc. D. Radu (Magyar-u.) 22.

H. G. WELLS

lemondott írói tiszteletdíjáról és a nagy írónak ez az

AJÁNDÉKA

tette lehetővé Reprezentatív Regénysorozatának bihatetlenül olcsó egyetlen, alkalmi kiadását.

14 kötet, teljes szöveg, hófehér, finom vékony papíron, kötetenként füzve 45 lei.

A MEGJELENÉS SORRENDJE:

1. Anna Veronika (362 oldal)	8. Amikor az Üstökös eljön (352 oldal)
2. Az Istenek eledele (264 oldal)	9. Egyelőre... (408 oldal)
3. Egy Jámbor Lélek Története (Kipps) (372 oldal)	10. Élet és Kaland (256 oldal)
4. A Láthatatlan Ember (240 oldal)	11-12. Tono Bungay (512 oldal)
5-6. William Clissold Világa (672 oldal) Két kötet	Két kötet.
7. Mr. Polly Lázadás (kb. 350 old.)	13. Mr. Britling (408 oldal)
	14. Csudálatos Történetek (248 old.)

Összesen 4200 oldal

Ezen olcsó kiadás Flora Margit művészi tervét szerinti remek, teljes angol vázalkötésben, dús aranyozással, kötetenként

kötve 70 lei

Havonként két kötet regényt szállítunk, füzve a két kötet ára 90 lei, kötve 140 lei. A teljes sorozat hét hónap alatt jelenik meg és az, aki tizenhárom kötetet átvett, a 14-ik kötetet minden felszámítás nélkül ingyen kapja. A sorozat egyes kötetét külön-külön is szállítjuk.

Rendelőseket csak március 1-ig fogadjunk el. — Március elseje után magasabb bolti ár lép érvénybe.

Pantheon Irodalmi Intézet Rt. Budapest.

Romániában a rendelések és pénzküldemények a LEPAGE könyvkereskedéshez intézendők.

Tessék e szelvényt levágni és beküldeni!

Librăria LEPAGE könyvkereskedés

Ciuj-Kolozsvár

Megrendelem H. G. Wells, Pantheon Reprezentatív Regénysorozatát 14 kötetben. — Tudomásul veszem, hogy havonként két kötetet szállítanak. A két kötet ára összesen füzve 90 lei, vázalkötésben 140 lei.* Az összeget havonként előre beküldöm. A postaköltség az összeg előzetes beküldése esetén 15 lei, utánvételes küldeménynél 26 lei. Ingyen kapom a 14-ik kötetet a 13-ik kötet átvételkor.

Név: _____

Foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

Kelt _____ beküldtem _____ Leit.

Amennyiben csak bizonyos köteteket óhajtok, sziveskedjek azok fenti sorozatát itt jelölni!

*Nem megfelelő törleendő.

Tavaszi-trágyázás.

TENGERI, ZAB, ÁRPA, CUKORRÉPA, BURGONYA, KENDER, LEN, SZÓLÓ és KERTIVETEMÉNYEKHEZ legajánlatosabb

19-20%-os mésznitrogén

18%-OS SUPERPHOSPHAT és 40-42%-OS KÁLISÓ műtrágyafajok használata.

MŰTRÁGYA NÉLKÜL NINCS TELJES HOZAM!

Az összes műtrágya fajokra vonatkozó szakszerű felvilágosítás és használati utasítással díjmentesen szolgálunk.

Érdeklődés esetén kérjük annak közlését, hogy milyen növényt vet, mi volt ennek előveteménye, mikor használt istálló trágyát és a talaj tulajdonságát (kötött, sáros, homokos stb. stb.)

Felvilágosítással szolgál:

Dicsőszentmártoni „Nitrogen” Műtrágya és Vegyipar R. T. eladási irodája.

460

TIMISOARA L

Deutsches Haus, Tel. 5-96.

vagy „Mezőgazdák” Kereskedelmi R.-T. Arad.

VIZUMOK követségeknél Utóvéhosszabítások, C.F.R. bérletek

!! Künstler-vizumiroda !!

Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintéz.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.